

Antoine de Saint-Exupéry

4 000

Masadennin

Kitabu bayeləmabaga

Bukari Jara wolola Sikaso, Mali la, san 1948, awirilikalo tile 27. A y'a ka sanfekalan kunce ni kanko yεninini sεben ye Faransijamana na. O kelen, a ye kalanden kɔrɔbaw kalan kankodɔnniya ni tubabukan fɔli la Libi jamana kan, sanni ka na baara ke Mali la.

Mali la, a ye baara ke faso kanw yεninini ni u dondalasoba la, n'o ye DNAFLA ye, sanni ka taa baara ke UNESCO ka bolo kan Angola, san 1984 ni san 1993 ce. O kɔfε, a kera kalanko minisiridankan ye san kelen, sanni ka segin ka taa baara ke Angola tun UNICEF ye, ka ta 1995 fo 2000.

Bukari Jara delila ka fεn caman bayeləma bamanankan na, UNESCO y'a ladiya san 1994, a ka "Poyi 44" kosɔn.

editions Jejama

Antuwani De Sen Tegizeri

A Valentin,

pour l'encourager dans
la traduction. de
"Félix Prince" dans
le maximum de
langues africaines.

Bamako, le 27/12/2018

Amithis

Boubaj

MASADENNIN

(Bubakari Jara y'a baycema)

Editions Jamana

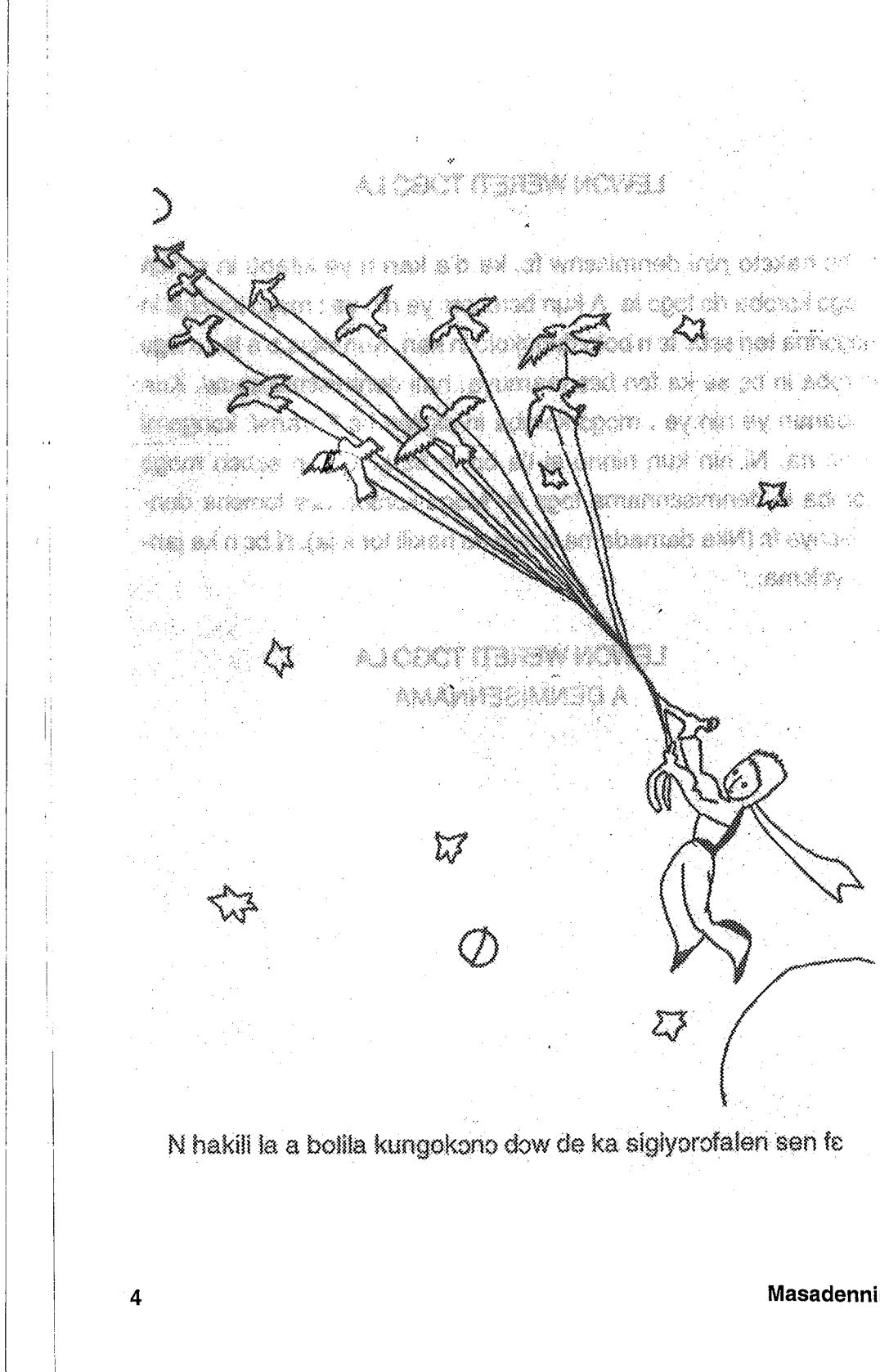
LEWON WERETI TOGO LA

N be haketo nini denmisew fε, ka d'a kan n ye kitabu in seben mögo köroba dō togo la. A kun béréberε ye nin ye : mögo köroba in njogonna teri sebe te n bolo dugukolo in kan. Kun were b'a la : mögo köroba in be se ka fen bee faamuya, hali denmisentabuw. Kun sabanan ye nin ye : mögo köroba in sigilen be Faransi, kongo ni nene na. Ni nin kun ninnu si t'a bo, n be kitabu in seben mögo köroba in denmisenname togo la. Mögo köroba bee temena denmisewa fε (Nka damadama doron de hakili tor'a la). N be n ka jansa yelema. :

LEWON WERETI TOGO LA A DENMISENNAMA

Nataliye dilanbaga : Modibo SIDIBE
Jamana gafe dilanda
Bataki kesu 2043 Bamako (Mali)
Negejuru : 229 62 89 - Fakisi : 229 76 39

Depo legali 2003 san kalo 3 sabanan
Mali jamana ka gafemarayoro Bamako
Gafe gale bosan 2003
Jamana gafedilanda
ISBN : 2-915032-19-X

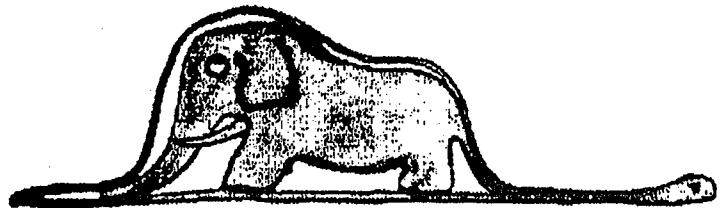
N hakili la a bolila kungokono dow de ka siglyorofalen sen fe

LEWON WERETI TOGO LA

N be haketo nini denmisenw fe, ka d'a kan n ye kitabu in seben mögo köroba dō togo la. A kun bérébere ye nin ye : mögo köroba in njogonna teri sebe te n bolo dugukolo in kan. Kun were b'a la : mögo köroba in bc se ka fen bee faamuya, hali denmisenkitabuw. Kun sabanan ye nin ye : mögo köroba in sigilen bc Faransi, kongo ni nene na. Ni nin kun ninnu si t'a bo, n be kitabu in seben mögo köroba in denmisennama togo la. Mögo köroba bee temena denmisenya fe (Nka damadama dörön de hakili tor'a la). N be n ka jansa yelema. :

LEWON WERETI TOGO LA A DENMISENNAMA

N ka ja tun te banfula ye. Minijan tun don min be ka sama kunnunen lasuma a yere kono. O la sa, n ye minijan konona ja ke, walasa mogo korobaw ka se k'a faamuya. Fo kow ka nefo u ye tuma bee. N ka ja filanan tum be tan :

Mogo korobaw ye n laadi ko n ka minijan bosolenw ni minijan bosobaliw ja ye k'u to yen, ka n sebe don jamanakalan, tarikukan, ani kansariyasunkalan ma.

Nin cogo de la, ka n si to sanji wooro la, n ye ja nege n ye k'a to yen, o dakabana baara in. N dusu tun fagara, ka da a kan n ka ja folo ni n ka ja filanan ma sanga sor. Mogo korobaw te fosi faamuya u yere ma, ni denmisenninw dun b'a nyefo u ye sanga ni waati bee, olu be segen.

N wajibiyara sa ka baara were sugandi : n ye pankurunboli dege, n ye bere t'a je dije mumu taama pankurun na. Tijen don, jamanakalan neha n ma kosebe. Fileli ko kelen, n tun be se ka Sinuwajamana don ka bo Arizona la. A be mogo deme kosebe, n'i tununna su fe.

O cogo la, n ka dijelatige kono, n ni mogo sawalen caman donna negon na ka teme. N sigira mogo korobaw fe ka meen. N ye n magere u la kosebe k'u kolosi. O ma n hakililata ne u yoro.

N tun mana ben ni do ye min neha jolen doonin n ne na, n tun b'o dalakorobo ni n ka ja folo ye ; a tun be n kun tuma bee. N tun b'a fe k'a don ni mogo faamuyalen don. Nka a tigilamogo tun be n jaabi tuma bee : "Banfula don". O la sa minijanko wo, tufinko wo, n tun t'o si kuma fo a ye tugun. N tun be n yere bila a kundama na. N tun be birijiko, golufuko, politigiko ni kankorofuko de fo a ye. Mogo koroba in tun be nisondiya sa, ko ale be ne negon mogo faamuyalen don.

II

Ne ye n ka dijelatige ke ten n kelen, mogo si te yen n ni min be se ka kuma kalalama fo, fo ka taa a bila n ka bolifen tijedon na, don do, Sahara cencenkungo kono. Komin n ni bolifendilala wali-ma dugutagalaw tun te negon fe, n ye n laben k'a laje ni n kelen pe be se ka ne sor tijeni jugu in na. Ne bolo n ni tun b'a da fe. N ka minniji to tun te tile seegin sor yere.

O la sa, su folo n sunogora cencen kan ; mili ba caman tun be n ni mogomayoro bee ce. N kelennin pe tun don i n'a fo mogo min tora kogoji ce ma, kurun penperen kan.

O tuma n kabara cogo min kenebonda fe, dakabana kan misennin do kelen ka n lakunun, a' te se ka d'a la. A tun be k'a fo:

- Hake to... saga ja ke n ye.
- Mun ?!
- Saga ja ke n ye.

N panna ka jo n senw kan i n'a fo ni sanperen de jiginna n kan.

N ye n jnew tereke kosebe. N ye fileli ke kosebe. N ye dakabana cénin kurunnin do ye a be ka n sèbekoro file. Kosa fe n sera ka a ja bce la numaman min ke o file nin ye. Nka n ka ja ne o ne koni, a ma se ka ke cénin yere ye. Mogo kana jigi n na. Mogo korobaw tun ye n ka janegenbaara nege bo n na, kabini n si be sanji wooro la; ne dun tun ma fosi negenni dege ni minijan bosobaliw ni minijan bosolenw te.

N dabali bannen ye n ne boso sa, ka fen poyilen nin laje. A' kana jine ko mili ba caman tun be n ni mogomayoro bee ce. A dun tun te i n'a fo n ka cénin tununnen don, walima k'a sègennen don kojugu, walima ko kongo, walima minnago, walima siranya be jini k'a si ban. Fosi tun t'a jira k'a fo ko denmisennin tununnen don cencenkungo kono, min ni mogomayoro fen o fen ce tun ye mili ba caman ye.

N sera ka kuma tuma min n ko a ma :

- Hen... e be ka mun ke yan ?

A sèginna k'a fo, n'a kan sumanen ye, i n'a fo ko sèbèba :

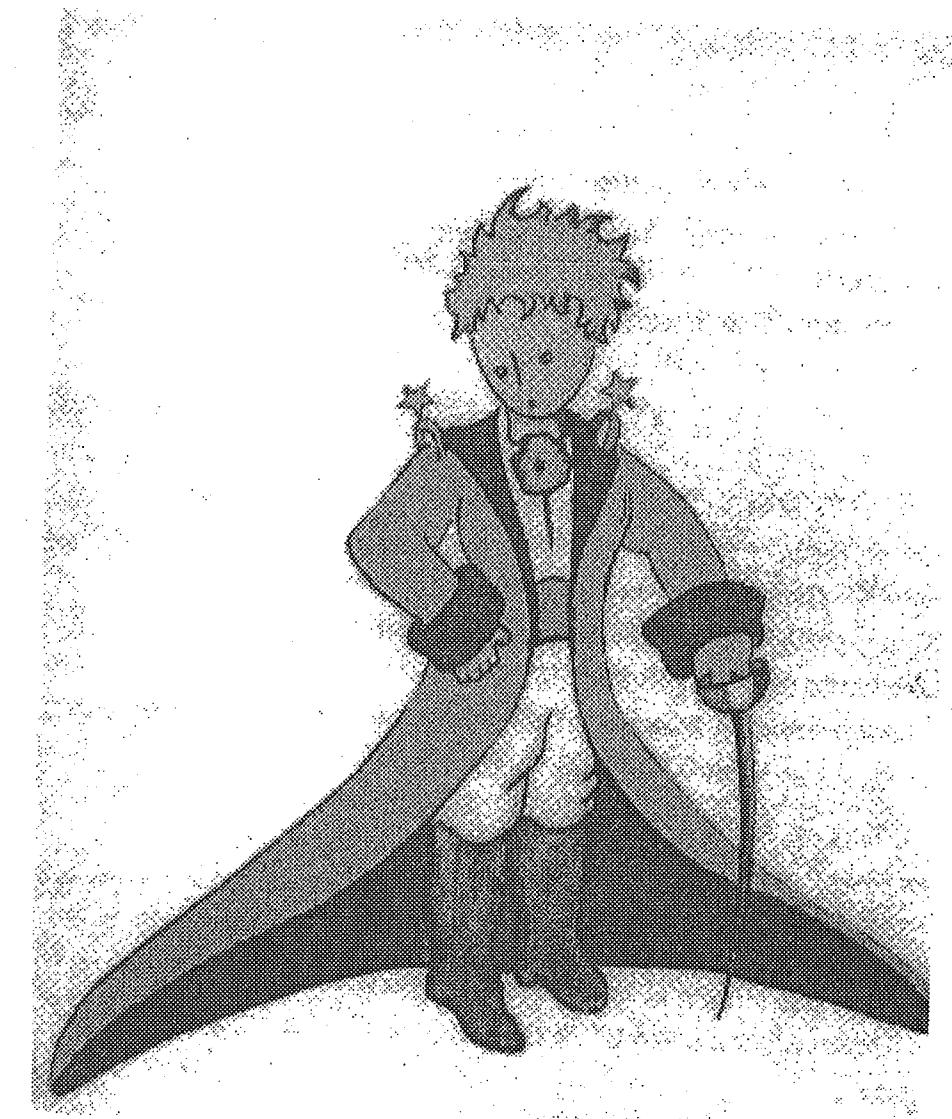
- Sabali sa ... saga ja ke n ye...

Ni kabako binna mogo da kan, i te se k'i ban. Mili ba caman tun be n ni mogomayoro bee ce, n ni tun be farati la, wale kunntan tun don n ne na de, o bee n'a ta n ye sèbenfura kelen bo n jufa kono, ani dabakala. Nka n hakili jiginna o tuma ko n ka kalan tun benna jamanakalan, tarikukalan, jate ani kansariyasunkalan de ma kosebe ; n ko cénin kunkurunnin ma (ni nisongoya dɔɔnin ye) ko n te se janegen na. A ye n jaabi :

- O te fosi tige. Saga ja ke n ye.

Komin n tun ma deli ka saga ja ke, n tun be se ja filanin pe min na, n y'o kelen ke a ye. Minijan bosobali ja. N dakabana banna, cénin kurunnin kelen ka n jaabi :

- Ayi ! Ayi ! N te minijan fe sama be min kono. Minijan ka jugu, wa sama be mogo degun kojugu. Ne bara ka dɔgo. N mago be saga de la. Saga ja ke n ye.

Kosa fe n sera ka a ja bce la numaman min ke, o file nin ye.

N fana ye ja ke.

A y'a filé fururu, ka tila k'a fo :

- Ayi ! Bana digilen
don niñ na ka ban. Do
wëre ke.

N y'a neñgen.

N terike mugurira yerere, ni kononandiya
ye :

- I ne b'a la yerere... saga te, sagajigi don.

Gere b'a la...

N seginna n ka ja kan tun o tuma. Nka a banna o fana na, i n'a
fo tow.

- Nin koroña kojugu. N be saga sitigi
de fe. O la sa, ne desera ka n timinan-
diya, bari n tun koroñolen don ka n ka bo-
lisen moteri waraka ; n ye ja in nkininka-
na. N ko :

- Nin ye wagande ye. I be saga min fe,
a b'a kono.

Nka n dakabana banna, n kelen ka n kiiribaganin ne fonitola ye:

- N tun be nin de fe tigitigi.

E ko saga in be bin caman nimi ?

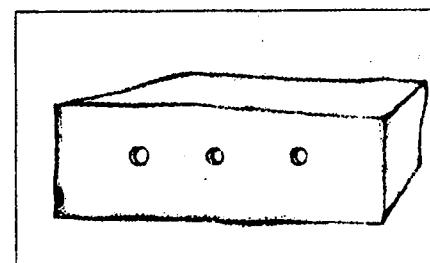
- Mun na ?
- Bari ne bara ka dogó kojugu...
- Yen be bolí ke jaati. N ye saga fitinin de di i ma.

A y'a kun jengen ja kan :

A man dogó o cogo la dë... E !

A sunogora...

Wa n ye masadennin don nin
cogo in de la.

A meennna sanni n ka a boyoro don. Masadennin tun te ban ne
jininkala la, nka a tun be i ko ale te ne ka nininkaliw men. A tun
be fili ka kuma minw fo olu de ye kow lajeya ne ye doçin-docin. I n'a fo a ye n ka pankurun ye siñe folo min (n têna n ka pankurun
ja ke, ja don min neñgeni ka gelen n ma kojugu) a ye n nininka :

- Nin ye fen sugu jumen ye ?

- Fen fosi te. A be pan.

Pankurun don.

Fo ka n kunnawolo, n kelen
k'a ladonniya ko n be pankurun
boli. O tuma a kabara :

- I ko di ? I binna ka bo kabako-
lo la !

N ko onhon, ka dan o ma.

- Aa, nin ye yeleko ye...

Masadennin ye yeleba ce ni
do ke min ye n dusu bo kosebe.
N b'a fe mogow ka n ka bône ke
sebeko ye. A tilala k'a fo :

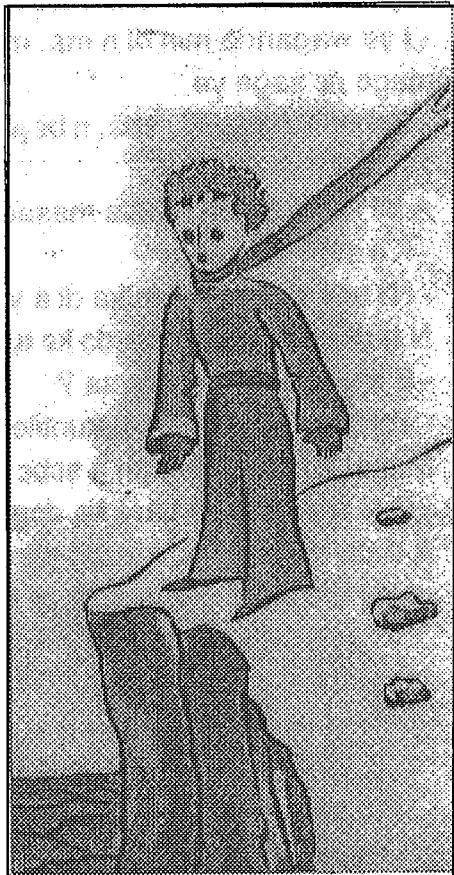
- O tuma e fana bora kabako-
lo la ! E ye tile nofedolo jumen
mogo ye ?

O yoro bee n y'a damine k'a
boyoro gundo faamuya doçin. N
girinna ka nininkali ke :

- Safe e be bo tile nofedolo
wëre la ke ?

Nka a ma n jaabi. A tun be ka a kun lamaga yerere, ka to ka n
ka pankurun mafile :

- Tiñe don, k'i to nin kono i boyoro te se ka janya ten. A tilala ka

bin miiri banbali do la. O ko, a ye n ka saga bo a jufa kono, k'a mago ben a ka fənba fileli ma.

A' ka kan k'a dɔn cogo min n lafillila "tile nofədolo werew" gun-do folen n ye, ka dan sira cɛ. N ye n ji ja do ka fara n ka ko dɔnnenw kan :

-Cənin, e bə bo min ? I "bara" ye yoro jumən ye ?

I b'a fe ka taa ni n ka saga ye min ?

A y'i makun, ka miiri, ka soro ka n jaabi :

- I ye wagande min di n ma, min y'a ke a ka fisa dɛ, su fe a be somago ne saga ye.

- Onhon ke. Wa n'i nəna, n be jurukisə d'i ma walasa i k'a siri tile fe. Ani bolo.

A be i ko o kuma balala masadennin na :

- K'a siri ? Kabako !

- N'i m'a siri, yoro min ka di a ye a be taa yen, a na tunun.
N terike ye yele kunba do ke tun.

- E b'a fe a ka taa min sa ?

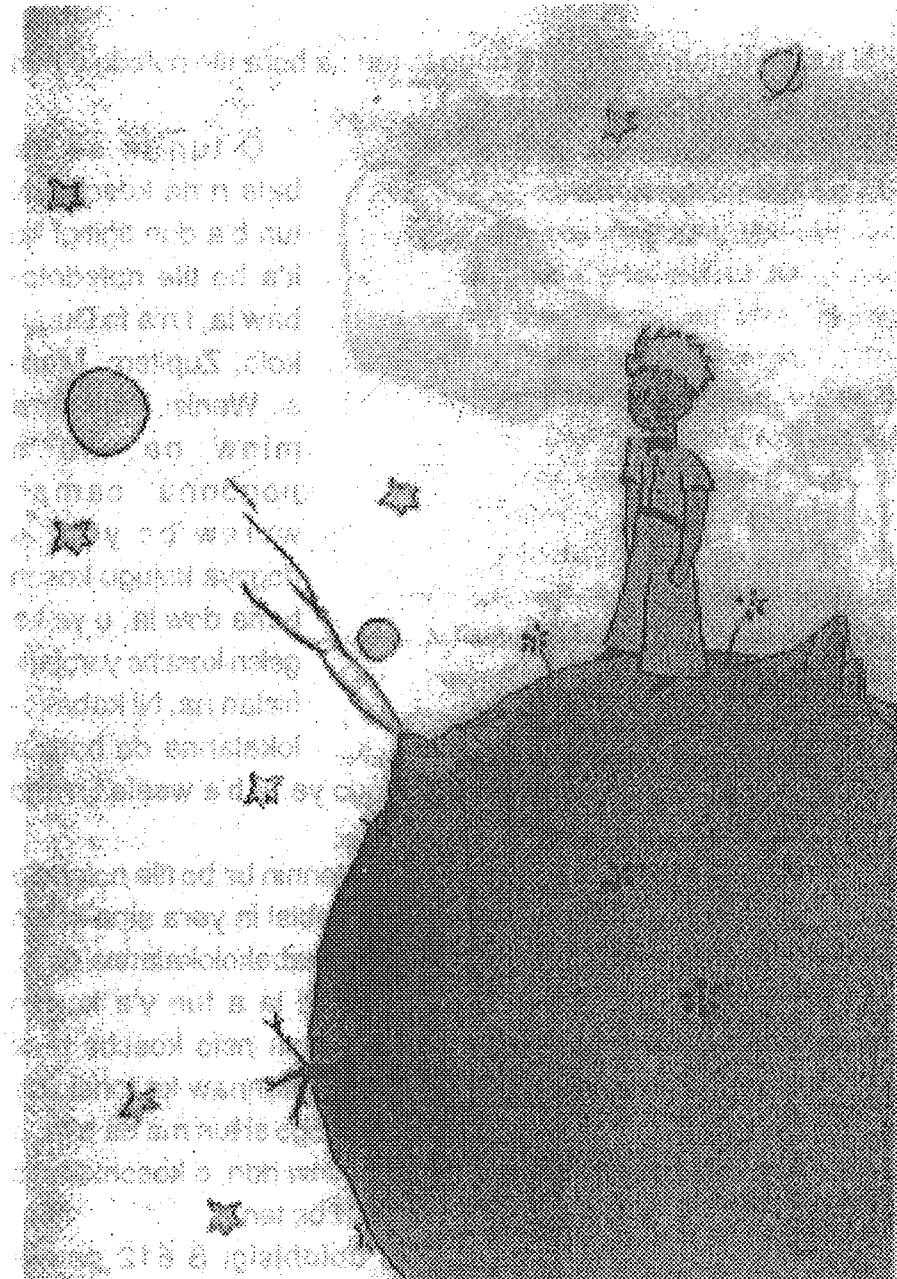
- Yoro min ka di a ye. A kuntienna na fururu...

Masadennin y'i kan to, a sebe la :

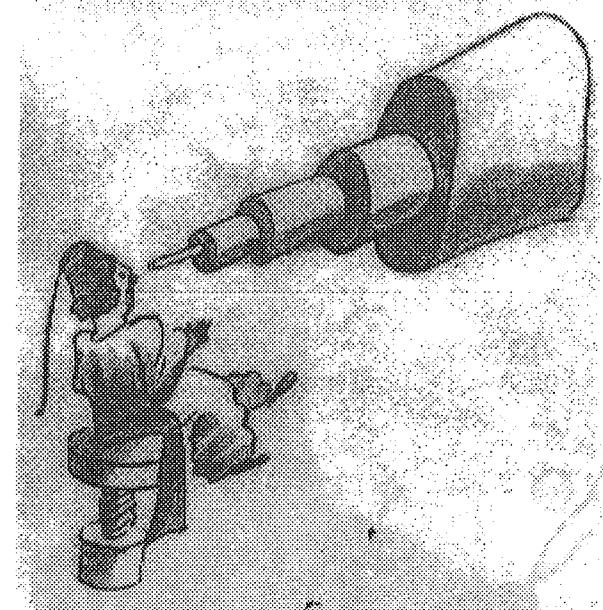
- O te fen tijɛ ; ne bara ka dɔgo cogo min !

A tilala k'a fo, i n'a fo mɔgo min jigi lamisenyalen don dɔɔnin :

- I kuntienna na fururu i te se ka taa yoro jan han ...

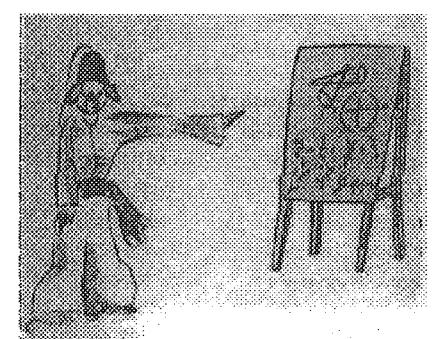

N tun ye fənba wərə dən o cogo la ten : a bora tile nəfədolo min na bərə tun t'o ni so cə boniya na !

də kan, a bə jəda də da a la, k'o ke a təgo ye. A b'a weeble i n'a fo "dolobisigi 3251".

Gansan m'a to n dalen b'a la ko masadennin bə bo tile nəfədolo min na ko o ye dolobisigi B 612 ye. O dolobisi in yera sijə kelən dərən yərəjanfilelan na, san 1909 na, Turuki kabakolokalanna də fe.

O waati la a tun y'a ka fən kura sɔrələn nəfə kosebe dijə kabakolokalannaw ka tənsigiba la, nka məgə si tun ma da a la, a ye fini minw don, o koson. Məgə korobaw bə ten.

Ni dolobisigi B 612 dənna kosebe, a sababu juman bora

O tun tə se ka bala n na kosebe. N tun b'a dən tigitigi ko k'a bo tile nəfədolo-baw la, i n'a fo Dugu-kolo, Zupitərə, Mari-si, Wenisi, təgo dara minw na, ko o nəgənna caman wərəw bə yen, u dəgoya kojugu koson tuma dəw la, u ye ka gelən kosebe yərəjan-filelan na. Ni kabako-lokalanna də bora a

Turukiw ka jənkanifangatigi də de la ; a y'a ka jamanadenw wajibiya ka nansarafini don, ko n'o tə fagali b'a da fe. San 1920 na, kabakolokalanna ye bugafini də.don, k'a ka fən kura sɔrələn nəfə tu-guni. Nin sijə in na, bəe sənna a ta ma.

Ni n ye dolobisigi B 612 kunkankuma in fəsəfəsə aw ye, n y'a ke məgə korobaw de koson. Məgə korobaw bə jatew fe. N'i ye i teri kura də kofo u ye, u t'i nininka ko kalalama la abada. U t'a fo i ye abada: "A kumakan bə di ? Tulon sugu jumen ka di a.ye ? A bə nfirinfirinin mara wa ?" U b'i nininka : "A si ye sanji joli ye ? A korow n'a dəgəw ye joli ye ? A girinya hake ye joli ye ? O tuma dərən de a bə ke u nə na k'a fo u b'a dən. N'i ko məgə korobaw ma : "N ye tufabilenso də ye, zerañomu b'a fñeminewow la, ntubannin jəw b'a bili san fe... " u bə dəsə ka so in bisigiya. Fo i k'a fo u ye : "N ye waa-muganso də ye", o tuma u bə kaba : "Nka a cə ka ni sa ! "

N'i ko u ma fana : "Min b'a jira k'a fo ko masadennin tun bə dijə na, o ye ko a tun cə ka ni kosebe, ko a tun bə yelə, ko a tun bə saga fe : ni məgə bə saga fe, o b'a jira k'a fo i bə dijə na", u na u kaman yonko, ka i denmisənniya minə ! Nka n'i ko u ma : "a tun bə bo tile nəfədolo min na, o ye dolobisigi B 612 ye", o tuma u bə da i la, ka heere ke i kan ni u ka nininkaliw ye. U bə ten. Məgə man kan ka jigin u la. Denmisənwa kan k'u dusu mada məgə korobaw kərə kosebe.

Nka sa, anw minw bə dijə faamuya, an mago bə jədaw la wa ? A tun ka di n ye ka maana in daminə i n'a fo jinəmuso.numanko bə

nsiirin minnu na. A tun ka di n ye k'a fo :

"Cenin do tun be yen, a tun b'a ka dijelatige ke tile nofedolo do kan, min man bon n'a yere ye kosebe ; a tun teripinito don... " Minw be dije faamuya, a tun be bo tije fe olu ne na kosebe ka teme nin cogo kan.

Bari n'ta fe mogow ka n ka kitabu manamana kalan. Nin ko korow maana boli be gan n dusu la cogo min. A san wooro ye nin ye ka ban, kabini n terike taara n'a ka saga ye. Ni n be n jija k'a fo yan a tun be cogo min, n'ta fe ka jine a ko de. Mogow ka jine i teri ko, dusukasiko don. Bee ma deli ka teri mara. O ni fana n be se ka ke i ko mogow koroba minnu mago te fosi la tugun jatedenw ko. O fana de koson n ye kiriyon jema buwati kelen san, ani kiriyon gansanw. N si be yoro min na, ka segin jaenegen ma, a ka gelon, sanko n ma n yere sifile fosi la ni minjan bosobali ni minjan bosolen te, ka n si to sanji wooro la ! N koni be n jija ka jaw ke minw bolen be u tigi fe kosebe. Nka n dalen te a la k'a fo n bena se.. Ja do ka fisa, to kelen bolen te a fe tugun. N be fili doonin fana kundama na. Yan, masadennin ka jan kojugu. Yan, a ka dogo kojugu. N be siga-siga fana a ka finiw ne na. O de koson n be momoli ke fan ni fan, ne ni nebaliya ce. N na fili fana yoro misennin dow la minnu jecia ka bon kosebe. Nka a' kana jigi n na. N terike tun te fosi jefo. I b'a soro a ne na ne tun ye a jogon do ye. Nka ne kunna ma diya, n te se ka sagaw ye wagande datugulenw kono. I b'a soro n ni mogow korobaw ka surun jogon na. N korelen na ke.

V

Don o don n tun be fen do don tile nofedolo kan, ani taali don, ani dugutaa yere. O tun be ke doonin-dooin, miiriw sen fe. O cogo de la, tile sabanan, n ye nsirasunw ka masiba don.

Sijne in na fana a kera saga de sababu la, bari masadenni ba-

lala ka jininkali ke komin n'i y'a soro a sigalenba don :

- I y'a don sagaw be jiri misenninw jimi de ?
- Onhon. U b'u jimi.
- Aa ! o ka di n ye.

N m'a faamuya kun min na sagaw ka jirimisenninjimi, o ye koba ye. Nka masadennin ko tun :

O tuma u be nsirasunw fana jimi wa ?

N y'a jefo masadennin ye ko nsirasunw te jiri misenninw ye, ko jiriw don minnu ka jan i ko misiriw , n ko fana n ko hali n'a ni samafogo kelen mumu taara, o be dese nsirasun kelen pe la.

Samafogoko ye masadennin layele :

- Fo ni mogow y'u layele-yelen jogon san fe.

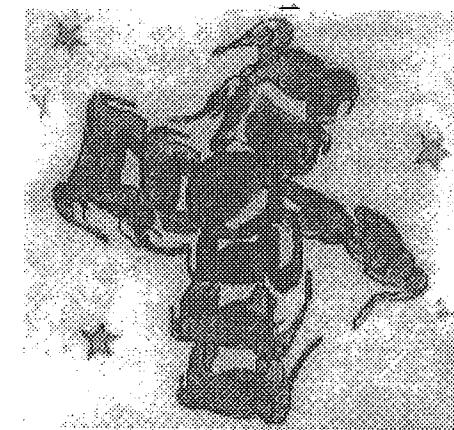
Nka a y'i miiri basigi k'i kan to :

- Sanni nsirasunw ka janya, u be folo ka dogoya.

- Tije ! Nka mun na e b'a fe sagaw ka nsirasunninw jimi ?

A ye n jaabi : "E fana sa !" i n'a fo ko don min fokun te. N ma kolokolo mliri ke, sanni n ka se ka geleya in faamuya n kelen na.

Jaga tije tun don ; masadennin ka tile nofedolo kan, i n'a fo tile nofedolo bee kan, bin numan ni bin jugu tun be yen. Safse binnumankise numanw ni binjugukise juguw tun be yen. Nka kisew te se ka ye. U be sunogo u dogolen dugu jukoro fo a do ka a don a yere la ko a be kunun. O tuma a b'i yere sama, ka folo ka dakabanakala misennin gansan do bo ka sin tile ma doonin-dooin. N'i y'a soro aradi walima orozisun kalamain de don, a be se kabilo a ka korobaya cogo min ka di a ye. Nka ni jiri jugu don, a sidonna yoro min a ka kan ka bogoti o yoro bee. Kisew jugubaw dun tun be masadennin ka tile nofedolo kan... nsirakisew tun

don. Tile nofedolo dugu tun falen bē u la. Nsirasun dun, n'i ma kōn a ma, i te se ka i yere soro a bolo tugun. A bē tile nofedolo bēs min. A b'a sogo n'a diliw ye. Wa ni tile nofedolo ka dōgo, k'a soro nsirasun ka ca kojugu, u'b'a ci.

18

Masadennin

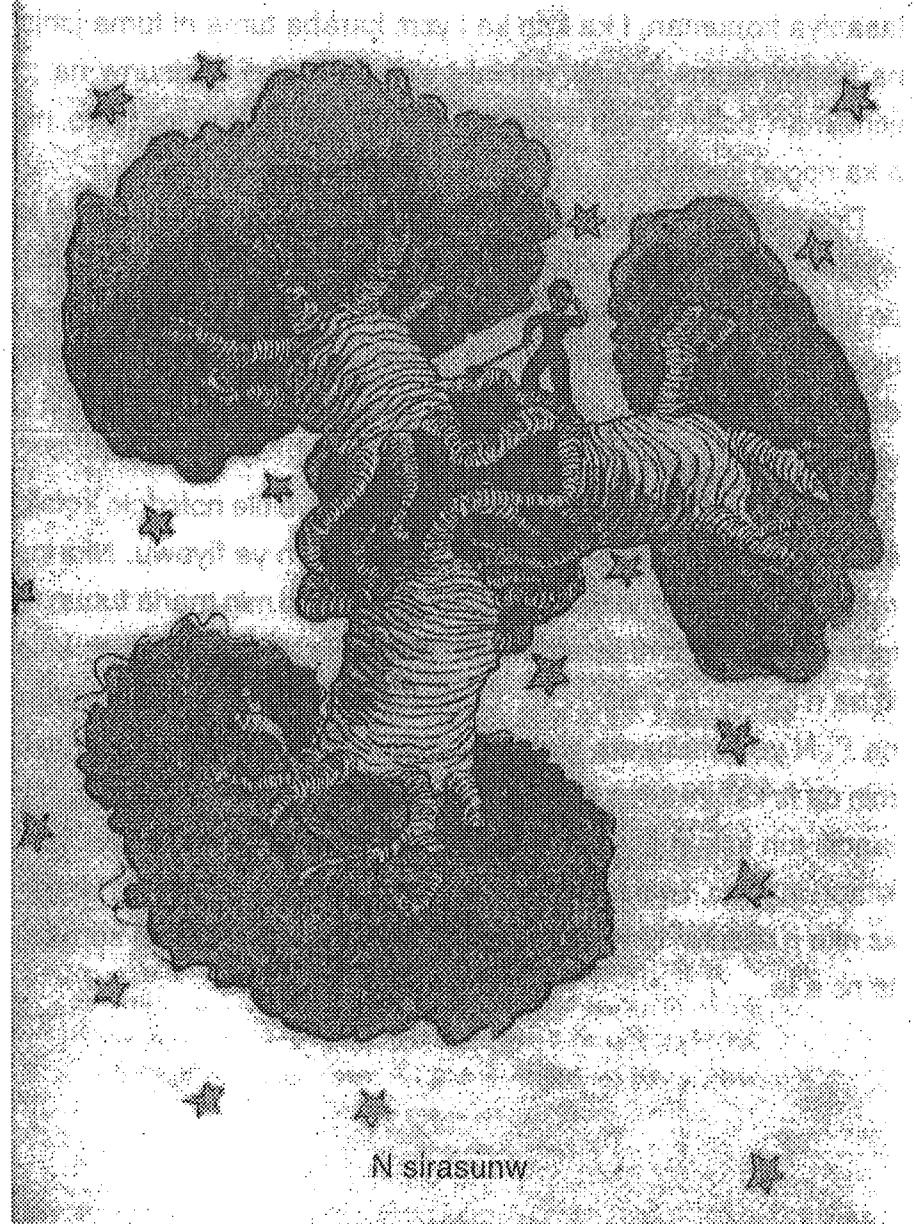
"Yerewajibiyako don", masadennin ko n ma ten kosa fe. "Ni mögo tilala yerelaben na sogomada fe, i ka kan ka tile nofedolo fana lasaniya konuman. I ka kan ka i yere karaba tuma ni tuma jōnjōn na ka nsirasunw bogoti, kabini i y'u dōn ka bo orizisunw na ; u fitininman bolen bē olu fe kosebe. Baara don a be mögo törcö, nka a ka nogon kosebe.

Don do la a ye n laadi ko n ka n sēbe don ka ja numan do ke, walasa ka n bara denmisew lafaamuya o la konuman. A ko : "N'u bē taa dugu la don min, a bē se k'u dēmē. Tuma dōw la ka baara bila ka kō kōn, a te fen tīc. Nka ni nsirasunw ko don, o ye jahabiba ye tuma bēs. N ye tile nofedolo dō dōn, salabagato dō tun bē yen. A tun ma jirisunnin saba jate fen ye..."

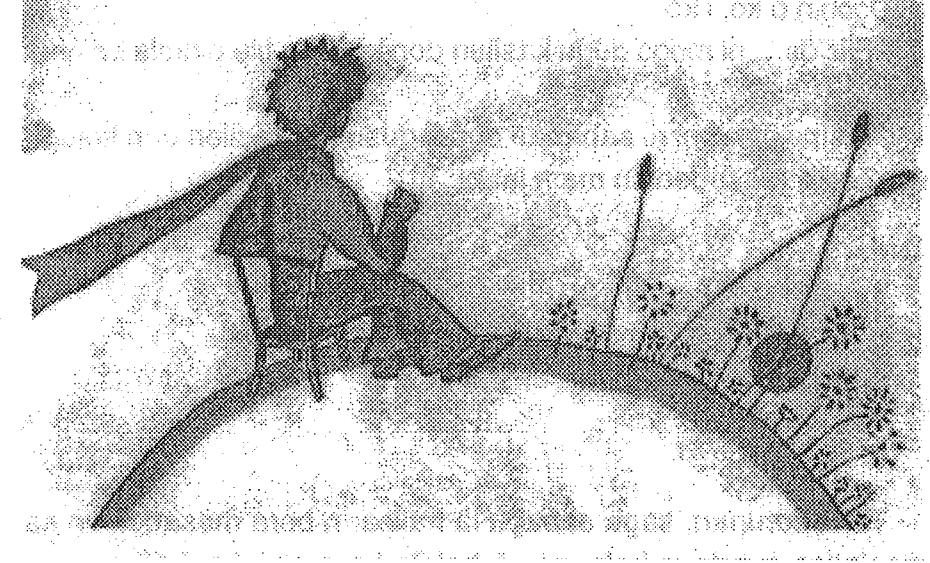
Masadennin ka taamaseere ninnu fe, n ye tile nofedolo kofolen in ja ke. Ka kuma i ko laadilikela, a man di n ye fiyewu. Nka nsirasunw ka jugu cogo min n'a dōnnen te, mögo min mana tunun do lobisigi dō kan, o ni farati min bē nogon na, o koson fo siñc kelen in na n ka n yere soso. N ko "Denmisew ! A' y'a' jan to nsirasunw na !". N ye ja in baara walasa ka n teriw lasomi farati la u tun bē min da fe kabini tuma jan, i ko ne yere, k'a soro u t'a kala ma. N ka laadili tun kekun bē. Laala a' n'a fo : "Mun na ja jigitige werew te kitabu in kōn, i n'a fo nsirasunw ja ? "O jaabi ka nogo : n ko n b'a ke nka n desera. N ye nsirasunw ja ke waati min, bila ka suma tun te je a la.

19

Masadennin

N sirasunw

VI

- Haa ! masadennin, n y'i ka dijelatige nemanogosilennin faamuya tan de, dɔɔnin-dɔɔnin. I mœen na fən wərə tun t'i nənajə fo tilébin dumanninw. N bora o ko kura kala ma tile naaninan sogomada fe, i kelen ka i kan to n ma :

- Tile bintɔ ka di n ye kosebe. An ka taa tile binto laje...

- An t'a to...

- K'a to mun ?

- K'a to tile bintuma ka se.

A b̄e i ko i dabali banna, i tilala ka yele i yere la. I ko n ma :

- Ne je na n b̄e n bara tuma b̄ee !

Tine. Ni tile b̄e se sanlegelege la Etazini, b̄ee b'a dɔn k'a b̄e ka bin Faransi. A dan ye i ka se ka Faransi sɔɔ miniti kelen kɔnɔ, tile b̄e bin i ne na. Nka Faransi yorɔ ka jan kojugu. Nka e ka tile nɔfedolo fitinin in kan, i dan tun ye ka i ka sigilan koronto sibiri damadama. I tun b̄e tile bintɔ laje tuma o tuma n'a ka di i ye.

- Don do n ye tile bintɔ ye siŋe binaani ni saba !
- Doɔnin o kɔ, i ko :
- File dɛ... ni mɔgɔ dugu kasilen don kojugu, tile bintɔla bɛ diya i ye...
- A siŋe binaani ni sabanan don e dusu tun kasilen don kojugu wa ? Nka masadennin ma n jaabi.

VII

Tile duurunan, saga sababu la halisa, n bora masadennin ka diŋelatige gundo in kala ma. A balala ka n jininka, hali a ma n lasɔmi, komi n'i y'a soro haminako tun don a miirila min na ka meen a dan ma, ka soro k'a jaabi soro :

- Ni saga bɛ jirininw jimi, a bɛ feerew fana jimi wa ?
- Saga mana fən o fən soro a b'a dun.
- Hali feeresun jɔnimaw ?
- Awɔ, hali feeresun jɔnimaw.
- O tuma jɔniw jec̊ci ye mun ye ?

N tun t'a dɔn. N tun jɛ gannen bɛ moteri gerentelan do dɛ gerente kojugu yobali la. N tun kunnasirilen don kosebe bari n ka tijeni in tun daminenka ke ko juguba ye n jɛ kɔrɔ, minniji fana bantɔla tun kelen bɛ ka n lasiran ko jugu dan bɛ nata jɛ.

Jɔniw jec̊ci ye mun ye ?

Ni masadennin tun ye jininkali damine ka ban, a t'a dabila. N dusu tun bɔlen don n ka gerentelan kɔrɔ, n y'a jaabi sanko k'a jaabi :

- Jec̊ci te jɔniw la, u te fosi jira ni feerew ka juguya te.
- Oo.

Nka waatinin temenen kɔ, a y'i kan to n ma, ni nisongoya sugu do ye :

- N te se ka da i la. Barika te feeresunw na. U man kegun, u b'u seko kɛ k'u yere ja sigi. A b'u jɛ na ko u jɔniw b'u ke siranjeñebaw ye...

N m'a jaabi. O tuma n tun b'a fɔra n yere kɔnɔ : "Ni gerentelan in banna tugun, n b'a galon ni torilan ye".

Masadennin ye n bo n ka miiriw kan tugun :

- E dalen b'a la ko feeresunw...
- Ayi sa ! Ayi sa ! N dalen te fosi la. N y'i jaabi ni n diyanyekuma de ye. Ne bɛ n mago bɛn fən kalalamaw de ma :

A ye n file, a ma dan soro n na.

- Fən kalalamaw !

A tun jɛ be n na n birilen bɛ fən do kan, min ce ka jugu kosebe a jɛ na, torilan bɛ n bolo, n bolonkonidenw finnen tulunɔgo la.

- E bɛ kuma i ko mɔgɔ kɔrɔbaw !

N maloyara o la doɔnin. Nka a ma hine n na, a ko tun :

- I te fosi dɔn ka bɔ fosi la. I bɛ fən bɛe nagami !

A tun diminenba don, tijen na. A kunsigi nɛremugulama tun bɛ ka lamaga fiŋe fe:

- N bɛ tile nofədolo dɔ dɔn, ce jaasilen dɔ bɛ min kan. A ma deli ka feere sumusumu. A ma deli ka dolo laje. A ma deli ka ke mɔgɔ si fe. A ma fən si wɛre ke ka teme, ni kafoli te. Tile mume a b'a fɔ ka segin k'a fɔ, i ko e : "Ne ye mɔgɔ kalalama de ye. Ne ye mɔgɔ kalalama de ye !" O kosɔn a falenba don a yere la. Nka mɔgɔ te, nfyena don !

- Mun ?

- Nfyena !

Sisan masadennin tun jɛlen don fuwa, a dimi kojugu.

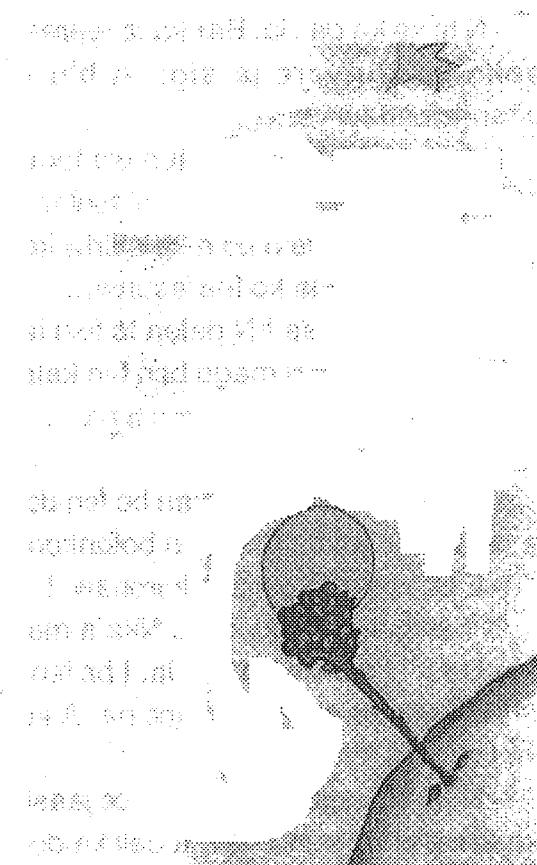
- Feeresunw bɛ jɔni bɔ a bɛ san yirika bɔ. O m'a bali sagaw ka feeresunw jimi a bɛ san yirika bɔ. Mɔgɔ ka sɛgesegeli ke k'a faamuya mun na u b'u yere sɛgen nin cɔgo in na ka jɔni jec̊intanw

bo, o te ko kalalama ye ? Sagaw ni feeresunw ka k'e, o te ko kalalama ye ? Ko kalalama te ka teme ce belebele bilenman do ka kafoliw kan ? Safe ni ne be feere do don min kelenin pe don dije kono, min te yoro si ni ne ka tile nofedolo kan te, saga do be se ka min sialatunun yoronin kelen, don do sogomada fe, k'a soro a m'a don k'a ye ko ke, o te ko kalalama ye !

A bilenna, ka segin k'a fo :

- Ni mogo jarabilen be feere do la min kelenin pe don dolo miliyon yirika kan, o wasara wala-sa o feere fileli k'i nisondiya. A y'i kan to a yere ma : "N ka feere be yoro do la yen fe... " Nka ni saga ye feere dun, a b'o tigilamogo bolo i n'a fo dolo bee balala ka sa. Ko o te ko kalalama ye !

A ma se ka fosi fo ka fara o kan. A balala ka fiyeku-fiyeku. Su tun kora. N tun ye n ka baaraminenw bila ka bin. N ka sira kelen tun te n ka torilan, n ka gerentelan, ani minnogo ni saya la. Dolo do kan, tile nofedolo do, ne ta, Dugukolo, masadennin do tun ka kan ka naani ! N y'a ta n bolo la. N y'a cucu, ka to k'a fo a ye : "I be feere min fe a te farati la... N be dasansan do negen i ka saga la... N be lakanafen do negen i ka feere ye... N..." N tun t'a don n be min

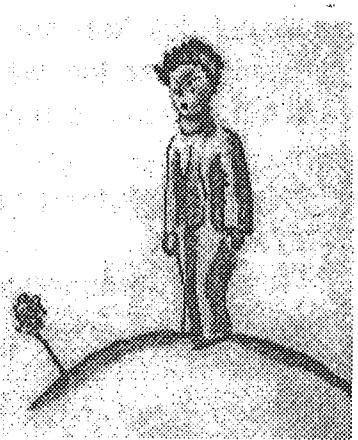
fo. N yere ne na n tun te se a naanicogo la. N m'a don n be se k'a masoro cogo min, k'a magen yoro min... neji boyoro gundo faamuya ka gelon cogo min.

VIII

Ka feere in don a ne ma, o teliyara n bolo kosebe. Kabini bi te feere gansanw tun be masadennin ka tile nofedolo kan ; tulosara kelen doron de tun b'u la. U tun te kene bere ta, u te mogo si degun. U tun be falen bin na don do sogoma, ka sa su fe. Nka nin tun falenna don do, ka bo kise boyoro donbali do la ; kalamanin in min ni tow tun bolen te nogen fe, masadennin tun y'a kolosi kosebe. A tun be se ka ke nsirasun siya were ye. Nka jirinin konna ka dan sigi a kundama na, k'i laben feerebo kama. Feerekuruba do tun be ka bo masadennin ne na, a tun b'a don dakabanafen do bena bo min kono, nka feere tun te ka tila fiyewu a ka sungurualabenni na, a ka so binkenemana kono. A tun te ka a new manamana sugandi. A tun be ka a ka finiw don kelen-kelen, ka a furaw sigi ka ne kelen-kelen. A tun t'a fe ka bo a nugunjulenba i n'a fo kokelikow. A tun b'a fe ka bo kene kan a ka cena tan ni fila la. Hate ! Sugunruya tun b'a la kojugu ! O de koson a ka gundolaben ma ke tilekelenko ye. Nka don don sogomada fe, tile bowaati jaati, a y'a yere jira.

Wa ale min tun ka labenni ne misenyara ni finikise ye, a haaloto ko:

- Aa I n kununto bee file... N be haketo jini i fe...

N kunsigi bëe nagaminen don halisa...
 O la sa, masadennin ma se k'a yëre bali ka kaba :
 - Nka i ce ka ni sa !
 - I y'a dòn de, feere ko ten n'a kan sumanen ye. Wa n ni tile bëe wolola njogon fe...

Masadennin somina o yorönin bëe ko feere man dôgo a yëre bolo ; nka sa a tun be mögo dusu lamaga cogo min!

- Ni n ma fili darakaduntuma sera, a ko ten tun soönnin, i te je n ma ?

Masadennin lafillen taara jirisonnan fa ji suma na, ka n'a kc feere koro.

Feere tun konna nin cogo de la ka masadenni degun n'a ka fanyerela n'a ka danabaliyanin ye. I n'a fo don do la, a keto ka a joni naani kofo, a tun ko masadennin ma:

- Jaraminejaraw bë se ka na n'u soniw ye !

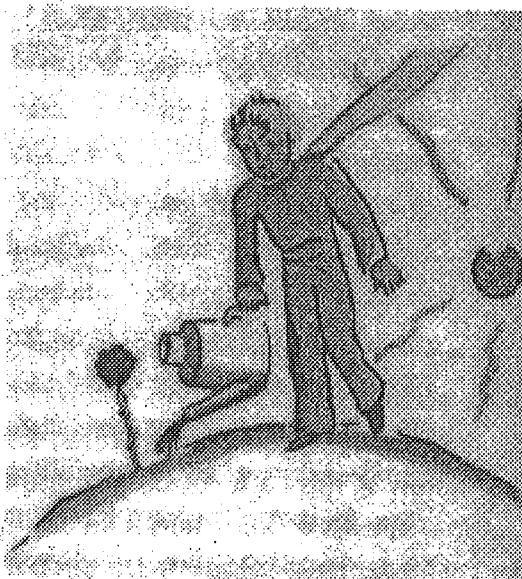
- Jaraminejara te ne ka tile nöfëdolo kan, masadennin tun ko ten, wa jaraminejaraw te bin nimì.

- Ne te bin ye, feere tun ko ten n'a kan sumalen ye.

- Yafa n ma...

- N te siran jaraminejaraw ne, nka fiñe minw be don ka bo mögo kan, o man di n ye hali döönnin. Fiñebeñnan t'i bolo wa ?

"Ka siran donkabofiné ne... o ye kunnagoya ye falenfen bolo, masadennin tun ko ten. Feere in ka ko ka gelen kosebe..."

- Su fe i be n don werentalan jukoro. Nene be e bara kojugu. Yan sigicogo man ni. Ne bora yoro min...

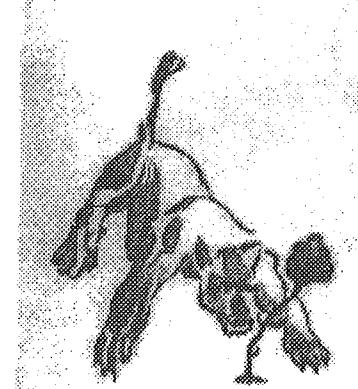
Nka a tun y'a ka kuma kuntigë. A kiselama de tun nana. A tun te se ka fosi dòn duniya tòw kan. A maloyalenba, ka da a kan masadennin bora a kala ma k'a fo a b'a fe ka nin njogon nkalon feerentan tige, a tun sôgôsôgora siñe damadama, walasa ka jali-ki bin masadennin kan.

- Fiñebeñnan in dun ?...

- N tun bëna taa a ta nka i tun be ka kuma n fe !

O tuma a tun ye sôgôsôgora karabâ walasa a kera cogo o cogo, masadennin ka nimisa ni maloya ye.

Masadennin sigara joona feere la tan de, hali ni a kanuni njaniya numan tun b'a la. A tun ye kuma kalantan dòw don a sogo n'a wolo ce, o y'a diine tiñe.

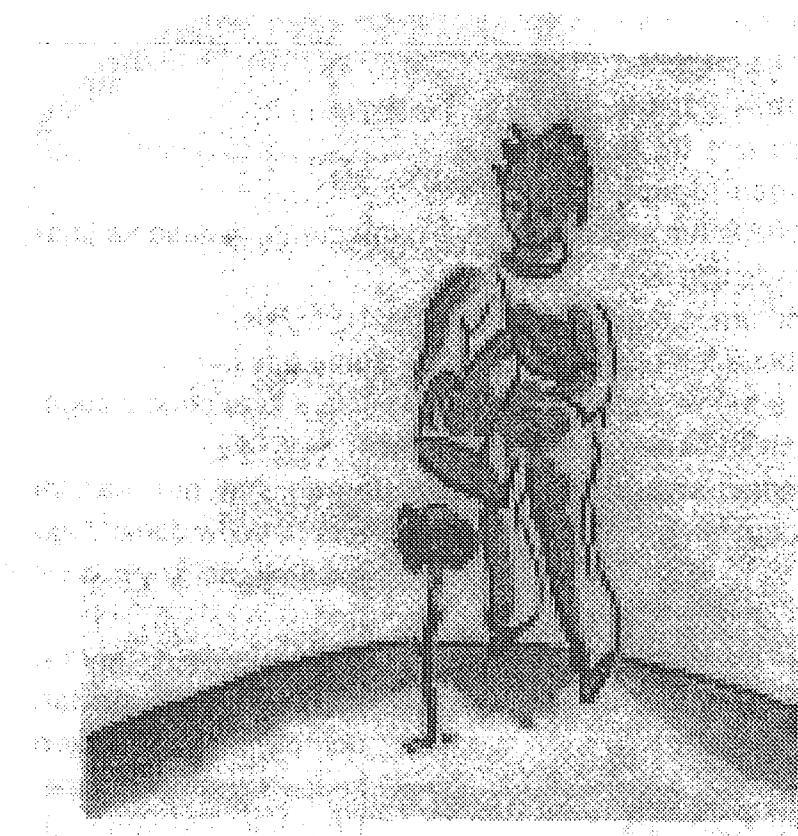

"N tun man kan k'a lamen, a ko n ma ten don dò, mögo man kan ka feerefew lamen abada. I b'u laje, k'u sumusu-mu. Né ta kasa duman tun kelen be ka n ka tile nöfëdolo labo, nka n tun

t'o dōn nisondiyako ye. Sōniko in min tun ye n tōrō, a tun ka kan ka n dusu lahiné de..."

A ko n ma tun :

"O waati la n ma se ka fosi faamuya ! N tun man kan k'a ta a ka kumaw ma, fo a ka walew. A tun bē n kasa diya, n ka yeelen tun don. N tun man kan ka boli fiyewu ! N tun ka kan k'a faamuya ko a ka kegun, a n'a ka feerēninw bē. Feerew ye fanfilafenw yere de ye ! Nka n si tun ka dōgo kojugu walasa n ka se k'a kanu a ne ma".

N hakili la a bolila kungokon dōw de ka sigiyorofalen sen fē. A taadon sōgomada a y'a ka tile nōfēdolo lasaniya kojuman. A y'i timandiya k'a ka takulu tasumamaw naalo bō. Takulu tasumama fila tun b'a fē.

O tun ka fisa kosebē daraka lakalayali kama. Takulu salen kelen fana tun b'a fē. Nka a tun bē to k'a fō : "Mōgo te ko dōn !" O tuma a ye takulu salen fana naalo bō. N'u naalo bōcogo jēna, takuluw bē to ka jeni dōonin dōonin, k'a sōro u ma ta seri. Takulu tasuma serilen bē i ko ga minw sisi bē yelen san fē wo fē. Nka anw ka dugukolo kan an ka surun kojugu takuluw naalo boli ma. O de koson u b'an tōrō kosebē tan.

Masadennin ye nsirafyen tow fana bogoti ni dusukasinin ye. A tun b'a ne na ko a tēna segin so tun abada. Nka o delinabaara nin-nu kera a fē nisondiyako ye, o don sōgomada fē. A kelen ka feesresunnin sōn sijē laban na, k'i laben k'a datugu ni werentalan ye, a y'a dōn o yoro la k'a yere b'a fē ka kasi.

- K'an bēn, a ko ten feere ma.

Nka o m'a jaabi.

A ko tun :

- K'an bēn.

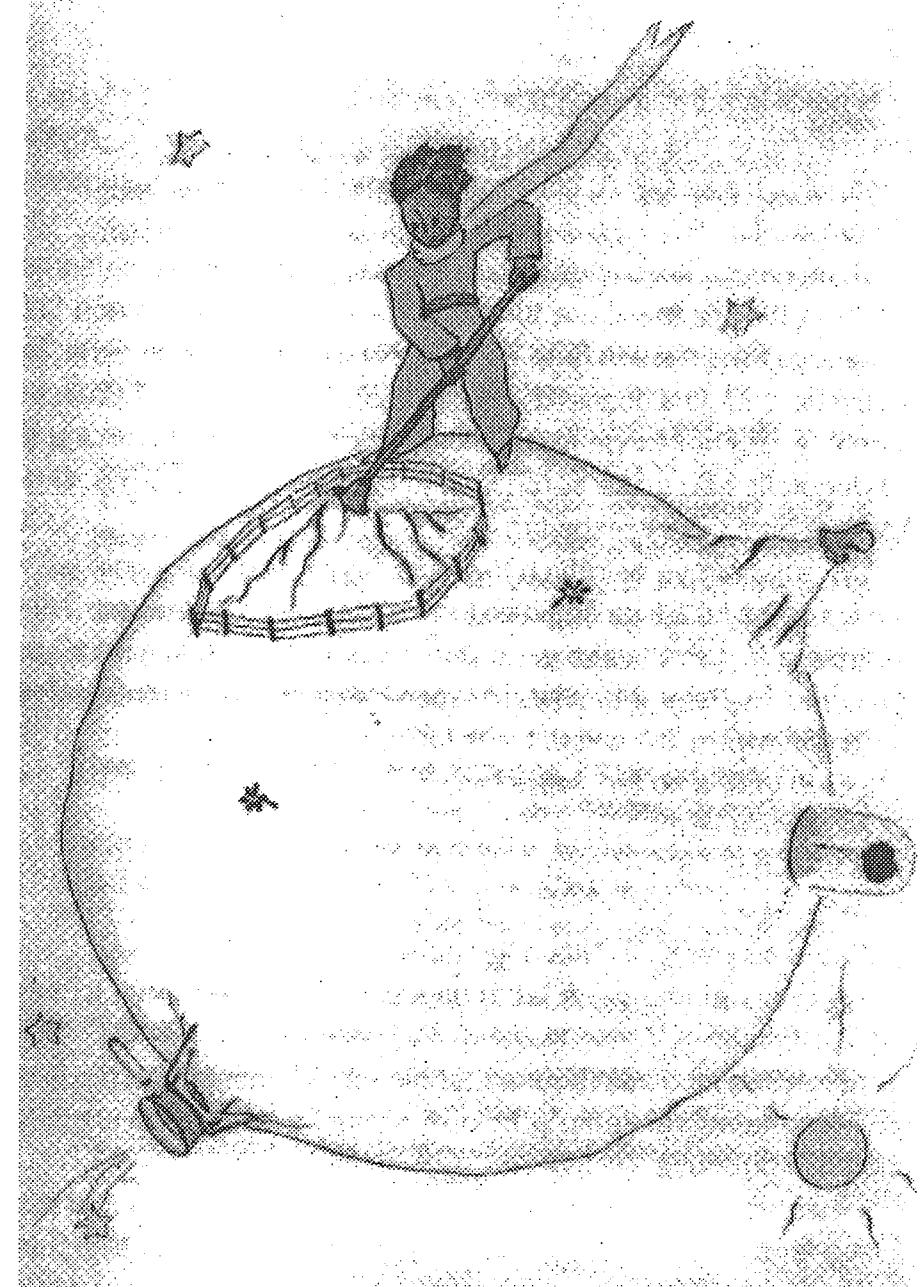
Feere sōgosogora. Nka a ka mura no tun tē.

- N kera naloma ye. A labanna k'o fō . N bē yafa jini i fē. I jija ka dijē diyabo.

Kōrōfō ma kē o balala masadennin na. A kōnōnafillen tun jōlen bē, werentalan yankalen a bolo. A tun tē ka dusumadiya masumalen in faamuya.

- Awo kē, n b'i fē, feere ko a ma ten. Ne de y'a to i ma fosi dōn. Nka e fana kera naloma ye i ko ne. I jija ka dijē diyabo...Werentalan to yen. N t'a fē tun.

- Fijē dun....

- Mura berc te n na wo... Su fiñe sumalen na fisaya n ma. Ne ye feere de ye.

- Nka sogow...

- Fo n ka ntumu damadama kun dë, ni n b'a fe ka nfirinfirinw dòn. U ko k'u ce ka ni cogo min. N'o te jõn bëna bo n ye? E bëna ke yoro jan wo. Min ye sogobaw ko ye kõni, n te siran fosi je. N sõniw be yan.

A y'a ñõni naani jira i ko mõgo min te ko kala ma. A tilala k'a fo tun :

- Kana soolosaala nin cogo in na, a be gan mõgo la. I jõla tagali kan. Taa.

Bari a tun t'a fe masadennin k'a kasito ye. Feere tun don min ka bon a yere bolo cogo min...

X

A tun be dolobisigi 325,326,327,328,329 ani 330 fanfela la. O tuma a y'a damine ka yaala-yaala u kan, walasa ka keta soro, ani dõnniya.

Faama do de tun sigilen be folo kan. Faama tun be a ka faamabaara la, fini purupuru ni ecreminima b'a kanna, a sigilen faamakurun gansan nka dawulama do kan.

- A ! maramogo do file nin ye, faama y'a kan korota ten, a je dalen masadennin kan.

Masadennin ko a yere kono :

"A be se k'a ñeno ye ne na cogo di k'a soro a ma deli ka n ye?"

A tun t'a dòn ko faamaw bolo dijne ka nogon i n'a fo fen were. Hadamaden bee maramogo.

- I mageren n k'i ye ka ne, faama ko a ma ten, a nisondiyalenba a yere koro, ko ale kera mogo ka faama ye ten sa.

Masadennin y'a ne kaalakaala ka sigiyoro nini, nka dugukolo ne bee tun falen don dakabanadulokiba ereminima na. O tuma a jolen tora, wa komin a segennen tun don, a haalola.

- Ka haalo faama ne na, o te ko keta ye, faama ko ten a ma. N y'o kon i ma.

N seko te, masadennin lafililenba y'a jaabi ten. N ye taama jan ke wa n ma sunogo...

- O tuma n b'a yamaruya i ka haalo. A be san ni san bo bi n ma mogo haaloto ye. Haaloli ye filififen de ye ne bolo. Onhon ! Haalo tun. Wajibi don.

- Maloya be n na... N te se tun... masadennin bilentola ko ten.

-Aaa ! Ayiwa ! Masake ko ten. O tuma n b'a fe tuma do i ka haalo, tuma do i ka...

A da tun be ka kalabokalaba doonin. A tun be fana i ko ko kera a la min y'a ni degun. Masake ne na fen kalalama tun ye de mogow ka a ka fanga labato. A tun te son a ka fanga ka soso. Masaw ka masa tun don. Nka komin a tun ka ni kosebe, a ka wajibiyaliw tun be ke ni wakiya ya.

A be to k'a fo son :

"Ni n ko keletigi do ma a k'i yere yelema ka ke kogojidalakono ye, n'a ma n sago ke, a no te. Ne de no don."

- N be se ka n sigi wa, masadennin y'a kan majigin ka nininkali ke ten.

- N ko i ka sigi, masake ko ten a ma, ka a ka neneminedulokiba ereminilama fan do faamaya sama ka gere a yere la.

Nka masadennin tun kabakoyalenba don. Tile nofedolo tun ka dogo ncoyin. Masake tun be se ka mun mara sa ?

- N make... a ko ten a ma, n be haketo nini i fe ; n b'a fe k'i nininka...

- N nininka, masake girinna k'o fo.

- N make... e be mun mara ?

- Fen bee, faama ko ten doron:

- Fen bee ?

Masake denna ka a ka tile nofedolo, tile nofedolo tow, ani dolo gansanw jira.

- Nin bee ? Masadennin ko ten.

- Nin bee, masake y'a jaabi ten. Masa gansan tun te. Dijes mume ka masa tun don fana.

- Dolow b'i lam'en wa ?

- Awok. Masake ko ten a ma. U be n sago ke yoronin kelen. N te son kungosibaliya ma.

Fanga sugu in ye masadennin dakabana ban. N'a tun be ale yere de bolo, tilebin binaani ni naani wa, ayi, tilebin biwolonwula ni fila, walima kem'e, tari kem'e fila yere, o de tun be ke a ne na, k'a soro a m'a ka sigilan koronto hali siye kelen. Nka komin a tun

nisongoyalen don doonin ka da a kan a miirila ko a taara ka bo a ka tile nofedolo kan, a farinyana k'a jini masake fe a ka fen do ke ale ye :

- N b'a fe ka tile binto ye sije kelen... N sago ke... A fo tile ye a ka bin...

- Ni n ko keletigi do ma a ka pan feerew ni pogon ce i ko nfirinfirinin, walima ka kasaarajogolon do seben, walima a k'i yelema ka ke kogojidalakono ye, n'a banna k'o ke, ale ni ne la jon jalaki don ?

- Jalaki be ke e de fan fe. Masadennin y'o fo a sebe dan bee la.

- Tjne. Mogo ka kan ka fen jini i mogonogon fe a be se ka min ke, masake ko ten tun. Fanga be sigi fen folo min kan o ye hakili de ye. N'i ko i ka jama ma a ka taa a yere fili kogoji la, a na fanga bayelema. Jo be n fe k'a jini mogow fe u ka n lamen bari u te se ka min ke n t'u wajibya o la.

- N ka tilebin dun ? Masadennin y'o fo tun, ale min tun te jininkali ke ka tila ka jine o ko abada.

- I na i ka tilebin soro. N b'a wajibya a ka ke. Nka n be n jo n ka fangamara donni sababu la, fo saratiw k'a yamaruya.

- U b'a yamaruya tuma jumen ? Masadennin ye jininkali ke ten.

- Hun ! hun ! Faama y'a jaabi ten. A ye donjatelanba do laje. Hun ! hun ! U b'a yamaruya... yamaruya... u b'a yamaruya wula in na waati wolonwulanan temenen ko ni miniti binaani pogonna ye. Mogow be n bonya kosebe cogo min na, i n'a ye.

Masadennin haalora. Tilebin min fora a ko, o nimisa tun b'a la. O ni fana jenafin doonin tun y'a mince ka ban.

A ko masake ma :

- Fen keta fosi te n bolo yan tun. N bena segin ka taa !

- Kana taa, masake ko ten a ma, ale min tun falenba don a yere la, ko maramogo b'a bolo. Kana taa. N b'i ke minisiri ye.

- Mun minisiri ?

- Hun ! kiiri !

- Hen, mogo kiirita te yen wo.

- Mogo te ko don, masake ko ten. N ma n ka jamana bee yaala folo. N korelen don kosebe, wotoromarayoro te n bolo, sennataama dun be n segen.

- Oo ! n y'a ye ka ban, masadennin ko ten. A y'i biri ka tile nofedolo fan do laje. Mogo si te yen fe fana...

- O tuma i na i yere kiiri, masake y'a jaabi ten.

O de y'a bee la geleman ye. Ka i yere kiiri o ka gelan pewu ni mogo were kiirili ye. N'i sera k'i yere kiiri konuman, i ye mogo hakilimaba yere de ye.

- Ne, o ye msadennin kan ye, ne be se ka n yere kiiri yoro bee ; a ma se n ka sigi yan.

- Hun ! hun ! Masake ko ten. Ni n ma fili, toto koreba kelen ka kan ka soro yoro do la n ka tile nofedolo kan. N b'a mankan men su fe. I na o toto koreba in kiiri. Tuma ni tuma i b'a ni saya kejne. O cogo la a ka sa walima a ka balo, i ka kiiri de b'o dantige. Nka tuma dow la i be yafa a ma, walasa a ka meen bolo koro. Toto were te yen ale kelen ko.

- Ne, masadennin ko ten, ka fagali sariya bin mogow kan, a man di n ye, wa ni n ma fili, n taato don..

- Ayi, masake ko ten.

Nka masadennin tilalen ko a ka labenni na, a tun t'a fe ka masake koro dusu kasi fiyewu :

- N matigi, n'i tun b'a fe n k'i sago ke yoronin kelen, i tun na n wajibya ni hakili ye. I tun be se k'a fo, i n'a fo, n ka taa yan ni miniti kelen ce. N hakili la saratiw b'o yamaruya...

Komin masake ma fosi fo, masadennin yilanyilanna folo, ka soro ka ham, ka sira mince.

- N y'i ke n ka ciden ye, masake tilala ka peren k'o fo.

A tun be i ko fanga ka di a ye kojugu.

"Mogo korebaw ye dakabanafewn ye de", masadennin ko ten a yere kono, a ka taama sen fe.

Tile nofedolo filanan kan, yerejiranci do de tun be yen :

- Haa ! Haa ! Do file ka na min bëna n file ka nebo n fe, yerejiranci y'i kan körötä k'o fo kabini a ne dara masadennin kan fanan fe ; bari yerejiranciw bolo, hadamaden tow nebolen b'u fe de.

- I ni sogoma, masadennin ko ten. I ka fugula in ye yelekofen ye.

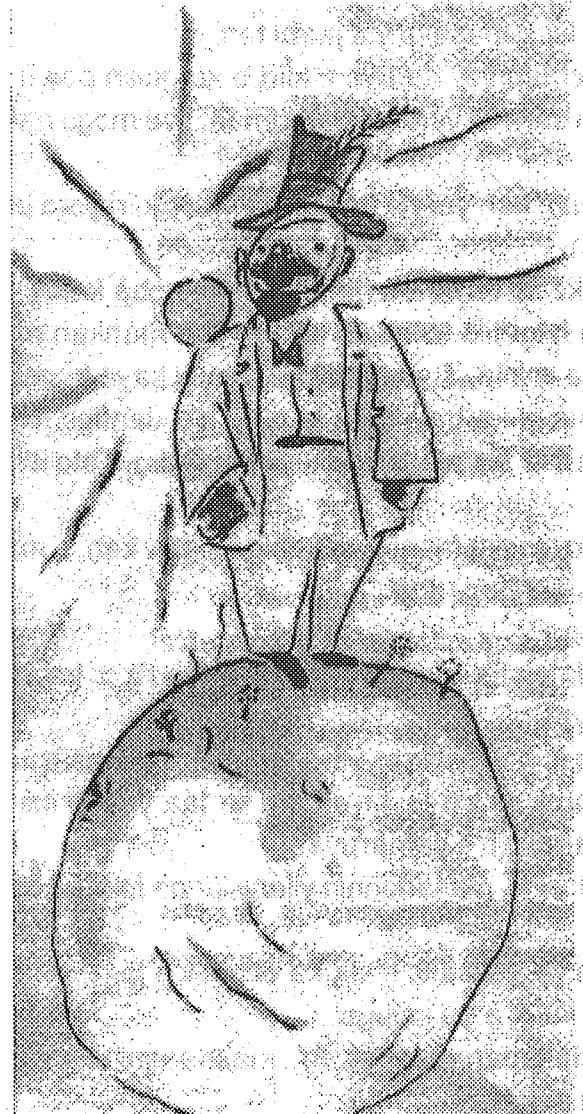
- N be foli de ke n'a ye, ce yerejiranci y'a jaabi ten. N be foli ke n'a ye ni mögo ye tegere fo n ye. Nka sa, mögo si te teme yan abada.

- Anhan ? Masadennin ko ten; a m'a faamuya.

- E k'i tege fila gosi nogon na k'a laje, yerejiranci ko ten.

Masadennin y'a tege fila gosi nogon na. Ce yerejiranci y'a ka banfula mögosebeya körötä ka foli ke.

- Nin ye nisondiya-

ko ye ka teme masake foli kan, masadennin ko ten a yers kono. A binna ka a tege fila gosi nogon na tun.

Ce yerejiranci y'a damine ka banfula körötä ka foli ke tun.

Masadennin kelen ka miniti duuru ke o la, a segenna o badaa tulonke kelen na :

- Mögo ka kan ka mun ke walasa banfula ka bin ? A ye ninikali ke ten. Nka ce yerejiranci m'a lamèn. Yerejiranciw te fosi meni balimaliw te.

- A fo e nebolen be ne fe kosebe, sebe la ? A ye masadennin nininka ten.

- Ka jəbə e fe o kɔrɔ ye di ?
- Ka jəbə n fe o kɔrɔ ye k'a dɔn ko tile nɔfədolo kan ne jəgɔn ce ni, finiñumantigi, nafolotigi ni hakili duman te yen.
- Fen min i kelen don i ka tile nɔfədolo kan wo !
- N sago in ke, jəbə n fe ten sa.
- N jəbəlen don i fe, masadennin ko ten, k'a kamanw yonko doɔnin. Nka o jec ci kelen jumen bε e ye sa ?
Masadennin taara n'a yere ye ten.
"Mogo kɔrɔbaw ye dakabanafenw ye sa", a ko ten a yere kɔrɔ, a ka taama sen fe.

XII

Dolɔminna dɔ de tun bε tile nɔfədolo nokanta kan. Yenninno yaala surunyara kosebe, nka a ye masadennin dusu tige kosebe:

- E bε mun na yan ? A ko ten dolɔminna ma, o sigilen bε bute-li lankolon ton kelen ni buteli falen ton kelen jε fe.
- N bε ka dolɔ min, dolɔminna ko ten, a jε finnenba.
- Mun na i bε dolɔ min ? Masadennin y'a jininka ten.
- Walasa n ka jine, dolɔminna y'a jaabi ten.
- Ka jine mun kɔ ? Masadennin ko ten. A tun bε ka hine ce la ka ban.
- Walasa n ka jine ko n bε malo, dolɔminna jora o la ten, k'a kun biri.
- Ka malo mun na, masadennin y'a jininka ten. A tun b'a fe k'a deme.
- Ka malo dolɔmin na ! Dolɔminna y'a ka kuma kun ce ten, ka tila k'i da mine sewu. A ma "n ko" fo tun.
Masademmin fana taara n'a yere ye, a dabali bannen.
"Nka mogokorɔbaw ye dakabanafenw ye sa", a tun bε k'o fo a yere kɔrɔ, taama sen fe.

XIII

Tile nɔfədolo naaninan tun ye kobakela ta ye. O ce jε gan ko-jugu a ma hali a kun kɔrɔta, masadennin selen a ma.

O ko a ma :

- I ni sogoma. I ka sigareti sara.
- Saba ni fila ye duuru ye. Duuru ni wolonwula, tan ni fila. Tan ni fila ni saba, tan ni duuru. I ni sogoma. Tan ni duuru ni wolonwula, mugan ni fila. Mugan ni fila ni woɔrɔ, mugan ni seegin. N t'a mənəni masɔrɔ. Mugan ni woɔrɔ ni duuru, bisaba ni kelen. Aa ! safe o ye miliyon keme duuru ni kelen, ani ba keme woɔrɔ ni mugan ni fila ni fila, ani keme wolonwula ni bisaba ni kelen ye.

- Mun miliyon duuru ?

- Hun ? I bε yan halisa ? Fen milyon duuru... n t'a dɔn tun... N ka baara ka ca kojugu. Ne, ne ye mogo kalalama de ye. N tε n tu-lonke ni manamanafenw ye ! Fila ni duuru, wolonwula.

- Mun miliyon keme duuru ni kelen, masadennin ko ten tun. Kabini a be dije na, a ma deli ka nininkali ke ka tila ka je o jaabi ko.

Kobakela y'a kun koreta :

- Kabini n be dugukolo in kan a san biduuru ni naani file nin ye, n toorola sijne saba doron. Sijne folo, a sanji mugan ni fila ye nin ye, nkobon do ye n tooro. A tun binna ka bo yoro la Ala doron be min don. A tun be mankan gomanba do ke, fo n filila sijne naani kafoli do la. Sijne filanan, o kera a san tan ni kelen ye nin ye; o tun ye koloci no ye. N te farikolonenaje ke ka caya. N te n yere sorc ka yaala-yaala. Ne ye mogo basigilen de ye wo. Sijne sabanan... file nin ye ! Wa n tun ko miliyon keme ni kelen...

- Mun miliyon ?

Kobakela y'a faamu ko a man kan ka a jigi da heere kan.

- Mogo be fen misennin minnu ye kabakolo la tuma dow la o mi- liyonw.

- Dimogow wa ?

- Ayi sa, fen misennin minnu be manamana.

- Didenw wa ?

- Ayi sa. Fen misennin minnu be i ko sanu n'u be salabagatow bila nenamasugo la. Nka ne basigilen don. N te n yere sorc ka nenamasugo ke.

- Anhan ! Dolow wa ?

- O don tigitigi. Dolow.

- E dun be dolo miliyon keme duuru ke di ?

- Miliyon keme duuru ni kelen ani ba wocoro ni mugan ni fila ani keme wolonwula ni bisaba ni kelen. N basigilen don wo, n be kow sementiya.

- I be mun ke ni dolo ninnu ye ?

- N be min ke n'u ye ?

- Awo..

Fosi. Ne taw don.

- E ta ye dolo ye ?

- Awo.

- Ne dun ye masake do ye ka ban min...

- Fen te masakew bolo. U b'u ka fangan bin fenw kan de, O te kelen ye fiyewu.

- Dolow ka ke i ta ye o be mun ne i ye ?

- O be n ke fentigi ye.

- Fentigya dun, o be mun ne i ye ?

- O b'a to n be se ka dolo wcrew san, ni do bora a do kan.

- Nin, masadennin ko ten a yere kono, nin be miiri doonin i n'a fo n ka dolominna.

O m'a bali ka nininkali ke tun :

- Mogo be se ka dolow mara cogo di ?

- Jon ta don, kobakela ko ten ni nisongoya ni dusu ye.

- N t'a don. Mogo si.

- O tuma ne taw don, bari ne de folo miirila u la.

- O wasara ?

- Awo ke. N'i ye luulu sorc min te mogo ta ye, i ta don. N'i folo ye miirina do sorc, i b'a tigiyaseben tige : i ta don. Dolow ye ne ta ye, bari mogo si ma kon ka miiri u la ne ne.

- O ye tige ye, masadennin ko ten. I dun b'u ke di ?

- N b'u mara. N b'u jate, ka segin k'u jate, kobakela ko ten. A ka gelon. Nka ne ye mogo basigilen de ye !

Masadennin tun ma wasa folo.

- Ne koni, ni musoro be n bolo n be se k'a meleke n kan na ka taa n'a ye. Ni feere be n bolo, n be se ka n ka feere kari ka taa n'a ye. Nka e te se ka dolow kari !

- Ayi, nka n be se k'u bila waribon do kono.

- O koro ye di ?

- O koro ye ko n be n ka dolow hake seben sebenfurarin do kan.

N be tila k'o sebenfura dasogo tiriwari do kono.

- O doron ?

- O wasara.

- Nenajeko don, masadennin miirila ten. Poyi don. Nka ko kalaama te ten.

Masadennin hakillata ko kalalamaw kan, o ni mogo korobaw ta tun ka jan nogon na kosebe.

- Ne, a ko ten tun, feeresun do be n bolo n be min son don o don. Takulu saba be n bolo n be minnu naalo bo dogokun o dogokun. Bari min salen don n b'o fana naalo bo. Mogo te ko don. A neci be takuluw ye, a neci be n ka feeresun ye n k'u mara. Nka e neci te dolo ye...

Kobakela y'a da yele nka a ma jaabi si soro. Masadennin taara n'a yere ye.

"Nka mogo korobaw noggona dakabananen te yen sa", a tun be ka o fo a yere kono ten doron, taama sen fe.

XIV

Tile nofedolo duurunan tun ye kabakofenba ye. Ale de tun ka dogo ni to bee ye. Yoro tun bennen be tewu siradalalanpan kelen ni sirdalalanpanmenena kelen ma. Masadennin tun deselen be k'a faamuya neci min be se ka ke siradalalanpan kelen ni siradalalanpanmenena kelen na, yoro la kabakolo kono, tile nofedolo sontan mogontan do kan. Nka a ko a yere kono :

- Ce in be i ko mogo kun nafillen k'a soro a hakili ka bon ni maseke ni ce yerejiranci ni kobakela ni dolominna ta ye. Kun b'a ka baara la; hali n'a danna o ma. N'a y'a ka lanpan men, a be i n'a fo a ye kelen fara dolow kan, walima feerew. N'a y'a ka lanpan faga, o be dolo walima feere lasunogo. Ciya numanba don.

A selen tile nofedolo da fe, a ye lanpanmenena mogossebeya fo:

- I ni sogoma. Mun na i be i ka lanpan faga ?
- O de fora, lanpanmenena ko ten.. I ni sogoma.

- Mun fora ?

- Ko n ka lanpan faga. I ni su.
A y'a mene tun.

- Hen ! mun na i y'a mene tun ?

- O de fora, lanpanmenena y'a jaabi teh.
- N m'a faamuya, masadennin ko ten.

- Faamuyali te nin na, lanpanmenena ko ten. Ci ye ci ye. I ni sogoma.

- A tilala ka a ten susa ni nunfiylan ye min negen-negennen be ni karo bilenmanw ye.

- N be jahanamabaara de la tan. Folo a dama tun ma teme. N tun be tasuma faga sogomada fe, k'a mene su fe. N tun be n lafijne tile to, ka sunogo su to...

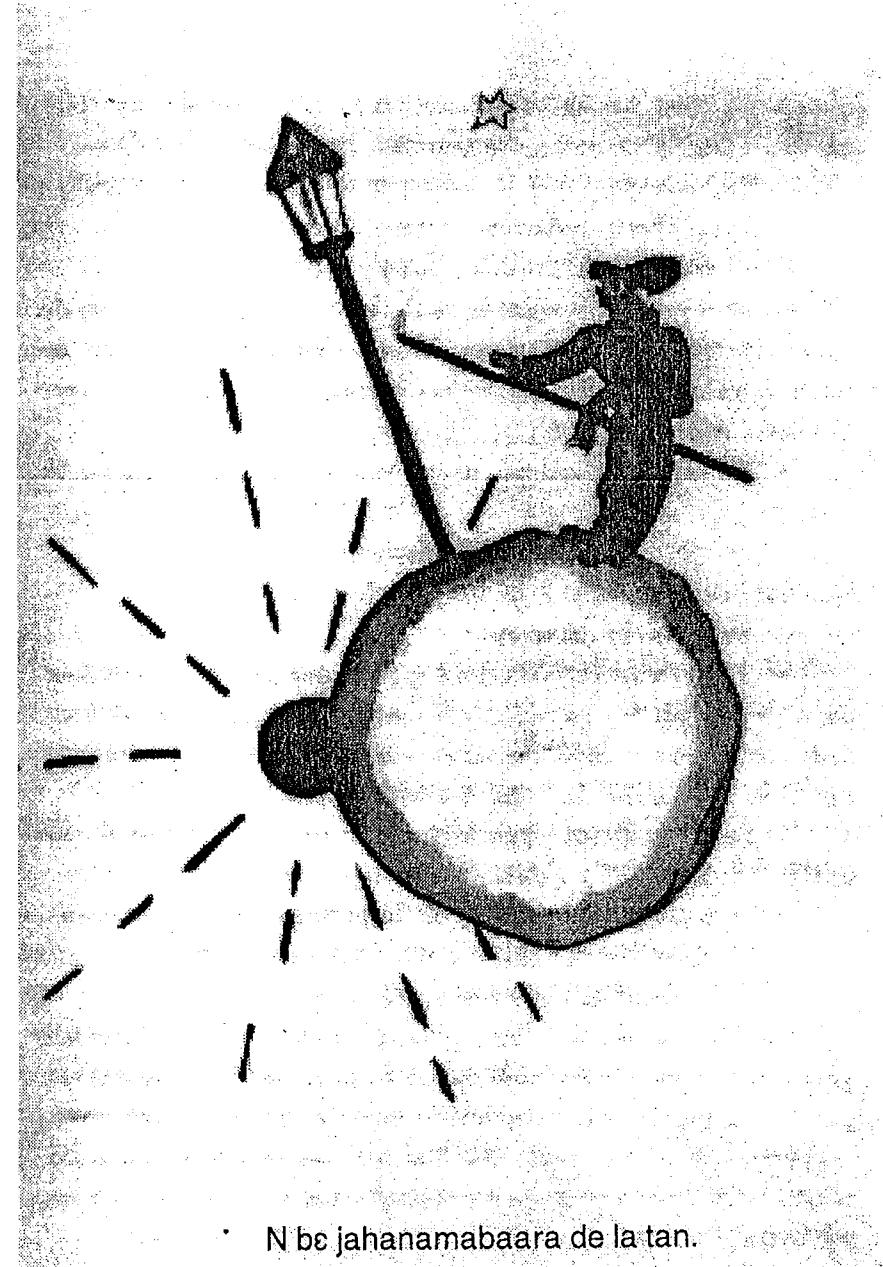
- Kabini o tuma dun, folen yelemana wa ?

- Folen ma yelema, lanpanmenena ko ten. O de ye ko jigitigeyoro ye. San ni san ce, tile nofedolo ka munumununi teliyara ka taa a fe, folen dun ma yelema !

- O kelen dun, masadennin ko ten.

- Safe sisan komin a be munumunuko kelen ke miniti kelen kono, n te se ka n lafijne komi kelen. N be lanpan mene k'a faga siye kelen miniti kono..

- Yelekoko ! Tilew kuntaala ye miniti kelen ye e bara !

N bë jahanamabaara de la tan.

Yelekoko te fiyewu, lanpanmènèna ko ten. Kalo kelen temènèn file k'an soro kuma na.

- Kalo kelen ?
- Awo. Miniti bisaba ! I ni su.

A y'a ka lanpan mènè tun.

Masadennin y'a laje; lanpanmènèna in ko diyara a ye, ka da a kan a tun bë folen ke a kecogo la.

A hakili jiginna tilebinw na, a yere tun b'a ka sigilan sama ka taa minnu yoro jini. A jora a terike demèni kan.

- File dë... feëre do bë ne kono min bë se k'a ke i b'i lafiñè tuma min ka di i ye.

- Mun ka di ne ye o ko, lanpanmènèna ko ten.
- Bari mögo bë se ka folen ke, ka a ni salaya je.

Masadennin temena kuma fe :

- I ka tile nöfedolo dogoya kojugu i bë se k'a lamini ka bën sen tako saba. A dan ye i ka i senda sumaya walasa ka to tile la tuma bëe. N'i b'a fe k'i lafiñè i bë taama... Wa i sago ye tile ka mœen cogo min a bë mœen ten.

- O te bëre si je n ye. Min ka di ne ye dije in kono, o ye sunçog ye.

- O ye kunnagoya ye, masadennin ko ten.
- O ye kunnagoya ye, lanpanmènèna ko ten. I ni sogoma.

A y'a ka lanpan faga.

Masadennin ko a yere kono, a ketô ka do bo a ka sira la :

"Nin, to bëe tun bë tige nin na, faamake, ce yerejiranci, dolomin-na, kobakela. Nka o bëe n'a ta, ne je na mögo ka kan ka yele u bëe ma fo ale kelen doron. I b'a soro a mago bennen bë fen wëre ma min të a yerekun ye minke, o koson".

A hamina nimisa bolo ; a ko a yere kono tun :

- N tun bë se ka teriya don ni nin kelen doron de ye. Nka a ka tile nöfedolo ka dogo kojugu yere de. Yoro te mögo fila bo...

Masadennin tun t'a fe ka jo min na a yere kono, o ye tile nöfedolo

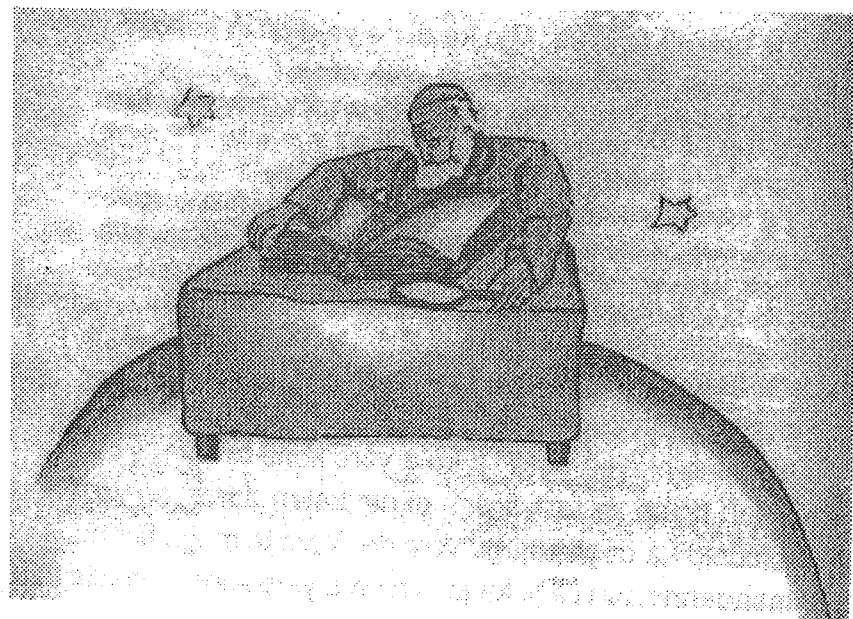
wasalen in nofeko ye, k'a kunba ke tile tun be bin ye siye ba kelen ani kemé naani ni binaani waati mugan ni naani kono.

XV

Tile nöfedolo woɔronan kene tun ka bon siye tan ni do in ta ye. Ce körönin do de tun be yen, kitabubelebelebasebenna do.

- E ! Yorokurasëgesegela do file ! A kulela ten, a kelen ka masadennin ye. Masadennin y'i sigi kurun senjan kan k'i nɔn dɔɔnin. A boyoro tun ka jan kosebe.

- E be bo min ? Ce körönin ko ten.
- Nin ye mun kitabuba ye ? Masadennin ko ten. E be mun na yan ?
- Ne ye jamanakalanna de ye, ce körönin ko ten.
- Jamanakalanna ye mun ye ?

- Dönnikelaba don min be kogojiw, bajiw, dugubaw, kuluw ni yoro lankolonbaw yoro dən.

- Nafa b'o la yere de, masadennin ko ten. Baara lakika file nin ye ten sa. A y'i ne kaalakaala jamanakalanna ka tile nöfedolo kan. A tun ma deli ka a nɔgon tile nöfedolo dakabana ye.

- I ka tile nöfedolo ka ni kosebe. Kogojibaw b'a kan wa ?

- N te se k'o dən, jamanakalanna ko ten.

- Aa ! (Masadennin baga fagara). Kuluw dun ?

- N te se k'o fana dən, jamanakalanna ko ten.

- Dugubaw ni bajiw ni yoro lankolonbaw dun ?

- N te se k'o fana dən, jamanakalanna ko ten.

- E te jamanakalanna de ye wa ?

- Tiñe don, jamanakalanna ko ten, nka n te yorokurasëgesegela ye. Yorokurasëgesegela ko be n na yere de. Jamanakalanna yere te taa dugubaw ni kogojibaw ni yoro lankolonbaw jate. Jamanakalanna neci ka bon yaala-yaala ma. A be to a ka baarakébon kono. Nka a be yorokurasëgesegelaw bisimila yen. A b'u nininka, k'u hakililakow sèben. Ni nafa be u do la kelen hakililakow la a ne na, a b'a fo ko ka yorokurasëgesegela ka tilennenya sègesegé.

- Mun na ?

- Ka da a kan yorokurasëgesegela min ye nkalon tige, a bëna ni tiñeni ye jamanakalankitabubaw kono. Yorokurasëgesegela min be dolo min fana.

- Mun na de, masadennin ko ten.

- Bari dolominna be fen kelen ye fen fila ye. O be se k'a ke kulu kelen be yoro min na, jamanakalanna be fila sigi yen.

- Ne be do don, masadennin ko ten, o tigi tun na ke yorokurasëgesegela jugu ye.

- O be se ka ke. Safe ni yorokurasëgesegela tilennen don, a yaalara ka bo fen min kan, sègesegeli be ke o kan.

- Mogo be taa a laje wa ?

- Ayi. A nefo ka gelən. Nka a be wajibya yorokurasëgesegela ma

a ka lasementiyafenw nati. I n'a fo n'a yaalara ka bo kuluba do de kan, a be wajibiya a ma a ka na ni o kabakuruba dow ye.

Jamanakalanna balala ka nagari.

- E yere be bo yoro jan wo. E ye yorokurasesegesegela de ye. I bëna i ka tile nöfedolo cogoya fo n ye.

Jamanakalanna kelen k'a ka komarakitabuba dayele, a y'a ka finfinkala dëse. Yorokurasesegesegela ka babuw be sëben nin finfinkala ye folo. A be to fo yorokurasesegesegela ka lasementiyafenw nati, ka soro k'u sëben ntabaji la.

- E dun ko di ? Jamanakalanna ye nininkali ke ten.

- Oo ! Ne bara nafa man bon ten. A ka dëgo ncoyin. Takulu saba be n fe. Takulu tasumama fila, ani takulu salen kelen.

Nka mögo te ko dòn.

- Mögo te ko dòn, jamanakalanna ko ten.

- Feeresun kelen fana be n bolo.

- Anw te feeresunw sëbe, jamanakalanna ko ten.

- Mun na de ? O de ce ka ni a bëe ye !

- Katugu feere si ka surun.

- "Sisurunya", o koro ye di ?

Jamanakalanna ko :

Jamanakalankitabuw, olu de ye kitabu bëe la jecima ye. U sanga te bin abada. A ka gelen kosebe kulu do ka bo a no na. A ka gelen kosebe kogojiba do ji ka ban a kono pewu. Anw be badaafenw de sëben.

- Nka takuluw be se ka kunun wo, masadennin y'a ka kuma latige ten. "Sisurunya" koro ye mun ye ?

- Takuluw ka sa walima u tašumana ka ke, a bëe ka kan anw bolo, jamanakalanna ko ten. Kala be min na anw bolo, o ye kulu ye. A te yelema.

- "Sisurunya" koro ye mun ye sa ? Masadennin ko ten tun, ale min ma deli a ka dijelatige kono ban ka nininkali ke, ka tila k'o jaabitant to yen.

- A koro ye "min sifaya situnutuma man jan".

- Ne ka feere sifaya situnutuma man jan ?

- Haate.

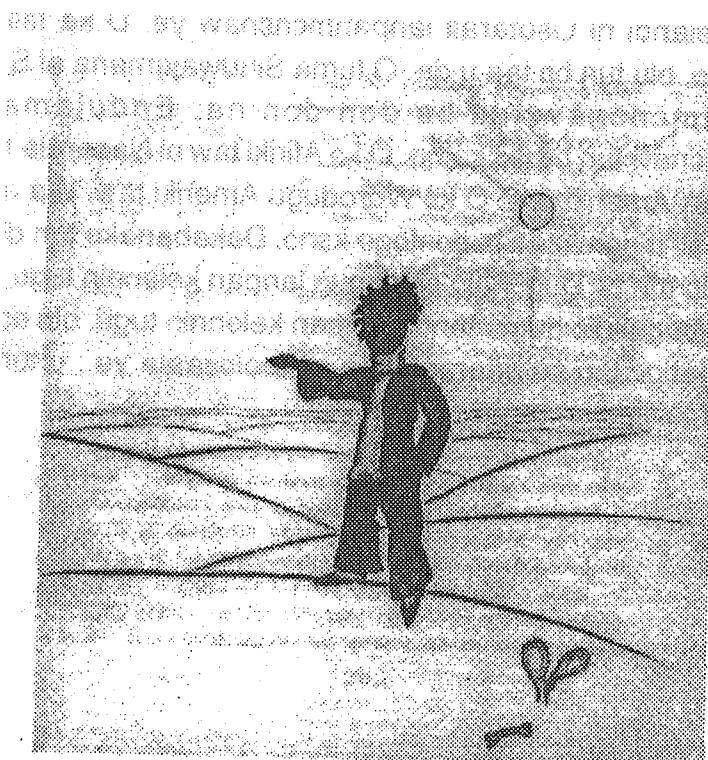
N ka feeresun si ka surun, masadennin ko ten a yere kono, o ni fana noni naani doren de b'a la, a b'a yere lakana dije na ni min ye. Ne dun y'a kelennin pe to so.

O kera a ka nimisa damine ye. Nka a tilala ka dusu don a yere la :

- E hakili la n be se ka taa yoro jumen yaala ? A ye nininkali ke ten.

- Tile nöfedolo min togo ye Dugukolo, jamanakalanna y'a jaabi ten. A togo ka bon...

Masadennin fana taara, a be ka miiri a ka feere la.

O la sa tile nōfedolo wolonwulanan kera Dugukolo ye. Dugukolo te tile nōfedolo gansan ye ! Masake kēmē ni tan ni kelen de b'a kan (nka ninē man kan ka ke farafinmasaw kō), ani jamanakalanna ba wolonwula, ani kobakela ba kēmē kōnōntōn, dōlōminna miliyōn wolonwula ni tila, yerejiranci miliyōn kēmē saba ni tan ni kelen, o kōrō ye mogo miliyōn fila nōgōnna.

Walasa a' ka se ka Dugukolo bonya bisigiya, a' k'a don k'a fo, sanni kuranko ka dōn, siradalalanpanmēnēna kēlejamalamā nēnāma ba kēmē naani ni biwooro ni fila ani kēmē duuru ni tan ni kelen de tun ka kan ka ladon a bangu wooro lajēlen kan.

A yōrōjannayelen tun ye dakabanafen ye. O kēlejama ka taakaseginw tun labēnnēn don i n'a fo opera dōnsen. A tun bē daminē ni Nuwēlizelandi ni Osutarali lanpanmēnēnaw ye. U ka fitinēw mēnēn kō, olu tun bē taa u da. O tuma Sinuwajamana ni Sibéri lanpanmēnēnaw tun bē don dōn na. Endujamana lanpanmēnēnaw tun bē tila ka na. O kō Afiriki taw ni Nazarala taw. O kō Kēnēka Ameriki taw. O kō Worodugu Ameriki taw. Wa abada u tun te fili u donwaati la dōnfogo kōnō. Dakabanako tun don.

Mogo min tun bē Dugukolo sanfēnun lanpan kelennin tugu, ani min tun bē Dugukolo dugumanun lanpan kelennin tugu, olu dōron de ka dijelatige tun ye baarantanya ni soolosaala ye : u tun bē baara ke sijē fila san kōnō.

Ni mogo b'a fe ka kōgonin ke i ka kuma na, tuma dō i bē nkalon-nin tige. N ma n tilen aw ye kōsēbē, n kētō ka lanpanmēnēnaw ka baabu bō aw ye. Minw te an ka tile nōfedolo dōn, n ka kuma bē se k'a ke u b'a bisigiya cogoya wēre la. Mogo sigiyōrō man ca Dugukolo kan. Ni Dugukolo mogo miliyari fila tun bē se ka jo ka nōrō-nōrō nōgōn na dōonin, i n'a fo tonsigiba dō kama, u tun bē kun lajēkēne kan min jojan n'a jōsurun ye mili mugan ye. Hadamaden mume bē se ka ton Pasifikasi gunnin kelen-kelen bē kan.

Mogo kōrobaw kōni te na da aw la. A b'u nē na k'u kelen bē ka yōrōba ta. U ka bon u yērē nē na i n'a fo nsirasunw. A' n'a fo u ye o tuma u k'a jate minē. U jarabilen don jatedēn na : a na diya u ye. Nka a' kana a' mago bēn o baara ma. A kun te. A' dalen don ne na.

Masadennin selēn Dugukolo kan, a ma mogo ye. O y'a lafill kōsēbē. A tun y'a daminē ka siran, ko i b'a sōrō a bē tile nōfedolo wēre kan, min te Dugukolo ye. O tuma kōri dō lamagara cēncēn na, a nē bē i ko kaloje.

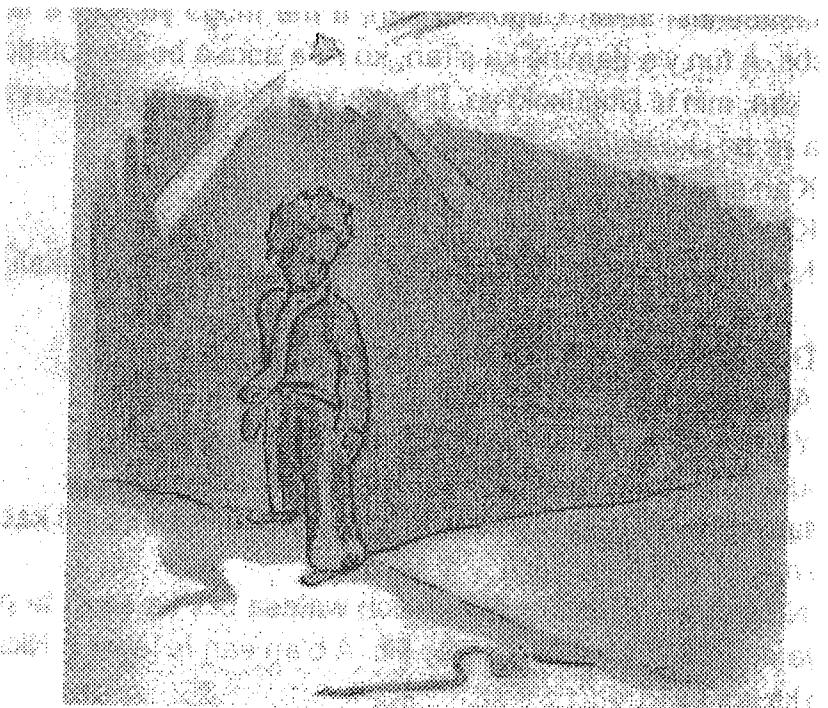
- K'an si, masadennin ko ten a yērē kun fe.
- K'an si, sa ko ten.
- N binna tile nōfedolo jumēn kan, masadennin ye nininkali ke ten.

- Dugukolo kan, Afiriki kōnō, sa y'a jaabi.ten.
- Aa ! ... O tuma mogo si te Dugukolo kan wa ?
- Yan ye cēncēnkungo ye. Mogo te cēncēnkungo kōnō. Dugukolo ka bon, sa ko ten.

Masadennin y'i sigi kabakuru dō kan, k'i nē kōrōta ka sin kabakolo ma.

- N t'a dōn ni dolow mēnēn don walasa bēc ka se k'i ta jini ka ye don dō. N ka tile nōfedolo file. A b'an san fe tewu... Nka a yōrō ka jan sa !

- A ce ka ni, sa ko ten. E nana mun ke yan ?
- N ni feere do be nōgōn na, masadennin ko ten.
- Aa ! Sa ko ten.
- U y'u makun.
- Mōgoninfinw be min ? Masadennin labanna ka kuma ta ten. Mōgo be kelenya la dōonin cēcēnkungo kono.
- Mōgo be kelenya la mōgoninfinw fana bara, sa ko ten.
- Masadennin y'a laje ka mēen :
- E ye dakabanakungosogo ye, a labanna k'o fo a ma, i ka misen i ko bolonkōniden...
- Nka n fanga ka bon ni masake bolonkōniden kelen ta ye, sa ko ten.
- Masadennin mugurira :
- Fanga bēre t'i la. Sen t'i kōrō yēre... I tē se ka taa dugu la

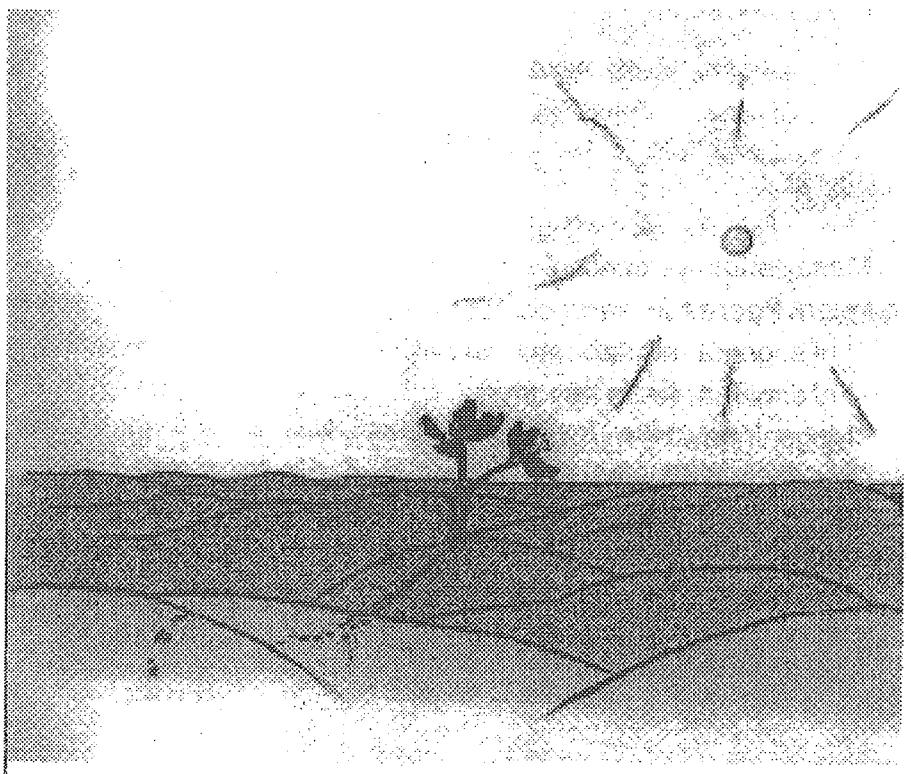
- yēre...
- N bē se k'i lase yōrō jan na, kurunba tē se k'i lase yōrō min, sa ko ten.
 - A y'i meleke masadennin tanbakuru la, i ko bolokannēge sānuma.
 - Ni n gosira mōgo min na, a tigi bōra dugukolo min na, n b'a lasegin yen, a ko ten tun. Nka i tē ko don, o ni fana i bōra dolo dō de kan...
 - Masadennin ma fosi fo.
 - I hinē be n na, e fangantan, dugokolo jalan in kan. N bē se k'i dēmē don dō, n'i ka tile nōfēdolo nēnafin b'i la kojugu. N bē se...
 - Oo ! N y'a faamuya cō, masadennin ko ten, nka mun na i ka kumaw ye ntēntēnw ye tuma bēe ?
 - N b'a bēe jaabi sōrō, sa ko ten.
 - U y'u makun ten.

XVIII

- Masadennin ye cēcēnkungo cētigé, a ma bēn ni fēn ye fo feere kelen. Feere tulo saba do, feere gansan dō...
- I ni sōgōma, masadennin ko ten.
 - I ni sōgōma, feere ko ten.
 - Mōgoninfinw be min, masadennin y'a mōgōsēbe jininka ten. Don dō, feere tun ye sēre dō temetōla ye :
 - Mōgōw wa ? N hakili la u wōrō walima wolonwula de bē yen. N y'u ye a bē san caman bō bi. Nka mōgo t'a dōn abada u bē sōrō yōrō min. Fēnē b'u layaala. Dili t'u la, o b'u degun kōsēbe.
 - K'an bēn, masadennin ko ten.
 - K'an bēn, feere ko ten.

Masadennin yelèla kuluba dō san fe. A ka kulu dønnen kelen
pew tun ye a ka takulu saba ye, minw tun bë dan a kumbere la. Wa
takulu salen tun bë kurun senjan mago ne a ye. "Ka n to nin jøgøn ku-
luba san fe, n na tile nøfedolo n'a mogow bëe ye jøgøn fe..." Nka
a ma fosi ye fara nun bølen da dumanbaw ko.

- A ni sogøma, a ko ten a kun fe.
- A ni sogøma... a ni sogøma... a ni sogøma... kulu ko ten.
- Aw ye jon ye, masadennin ko ten
- Aw ye jon ye... aw ye jon ye... kulu ko ten.
- A' ye ke n teriw ye, n kelen don, a ko ten.
- N kelen don... n kelen don... n kelen don... kulu ko ten.

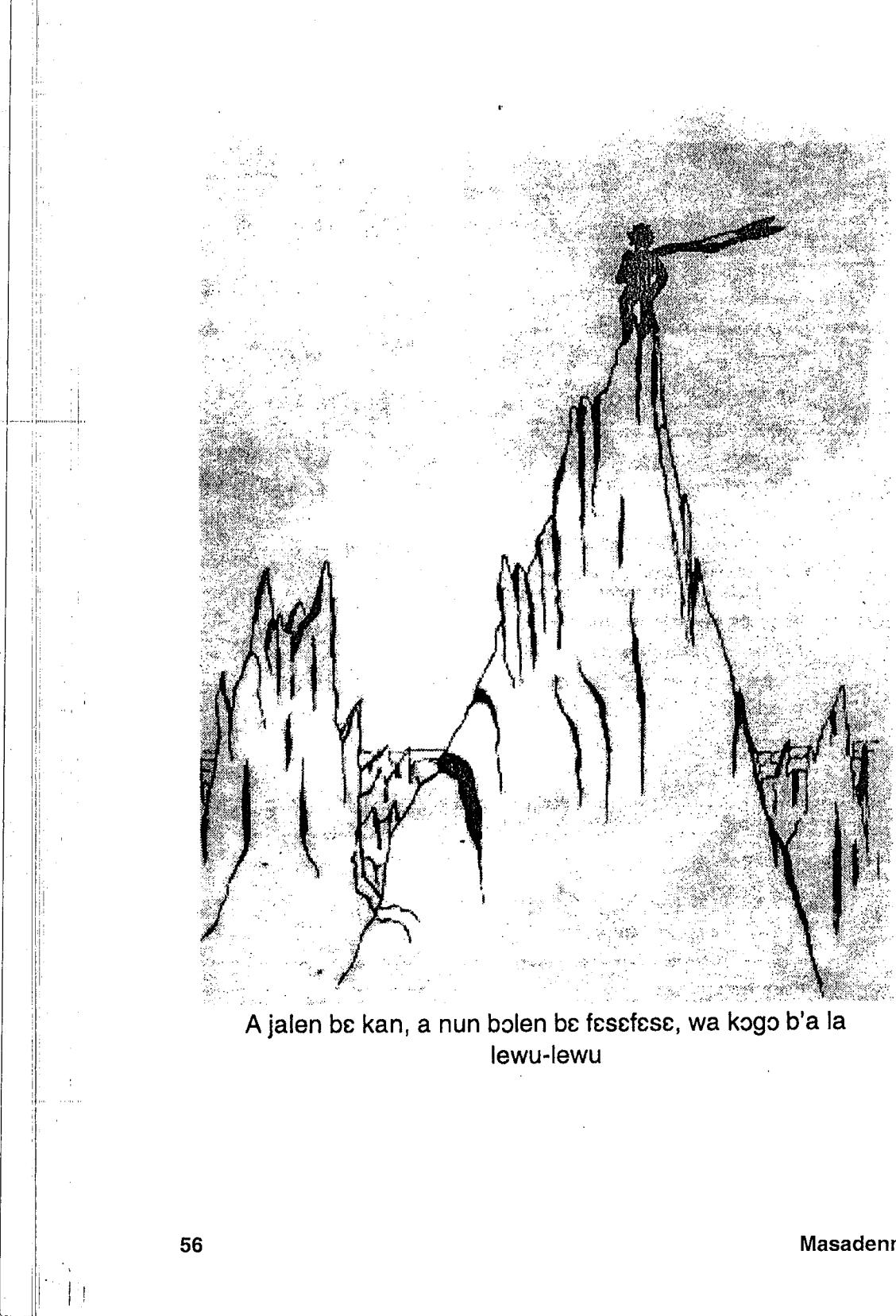

"Dakabana tile nøfedolo dëre, a miirila ten sa. A jalen be kan, a
nun bølen bë fesefesé, wa kogø b'a la lewu-lewu. Wa a mogow ha-
kili man bon. Min mana fo u ye u bë segin o kan..."

Nka sa Masadennin taamalen ka mœen cœncœnw ni faraw ni
nezi ce ma, a labanna ka bø sira dö kan. Sira bëe dun bë taa
mogøninfïnw bara.

- A ni sogøma, a ko ten.
Nako de tun don, a falen orozi la.
- I ni sogøma, oroziw ko ten.
Masadennin y'u laje. U bëe tun bølen bë a ka feere fe.
- Aw ye jon ye ? A y'u nininka ten, a kabakoyalen.
- Anw ye oroziw de ye, oroziw ko ten.
- A ! Masadennin ko ten.
A dusu sinna ka kasi. A ka feere tun ko a ma ko ale kelen don
a siya la dijne kono. A file a jøgøn ba duuru tun bë nako kelen pe
kono, u bëe bølen bë jøgøn fe !

Masadennin ko a yere kono : "N'a tun ye nin ye a tun te kun a
fe... A tun bë sogøsogø kosebë, k'a ke komin a bëna sa, walasa a
ka se ka kisi maloya ma. Wajibi fo n tun k'a ke komin n bë k'a fu-
rake n'o te, walasa ka n fana wayiba, a tun b'a yere to saya bolo..."

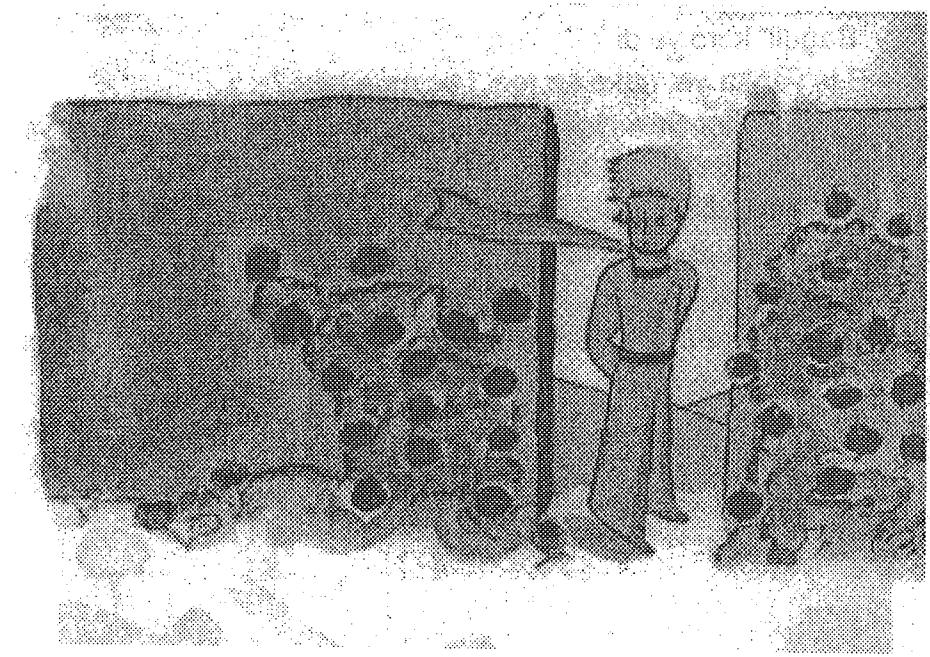

A jal en b e kan, a nun bo le n b e fesefes e, wa k o g o b 'a la
lewu-lewu

56

Masadennin

A tilala k'a fo tun : "A tun b e n ne na ko feere kelen ye n ke fenti-
gi ye, jaga foyi te n bolo oroz i gansan ko. Ani n ka takulu saba
minw b e dan n kumbere la, min kelen salen b e soro pewu, o te se
ka n ke masadennin kalalama ye... "A y'i da bin na ka kasi.

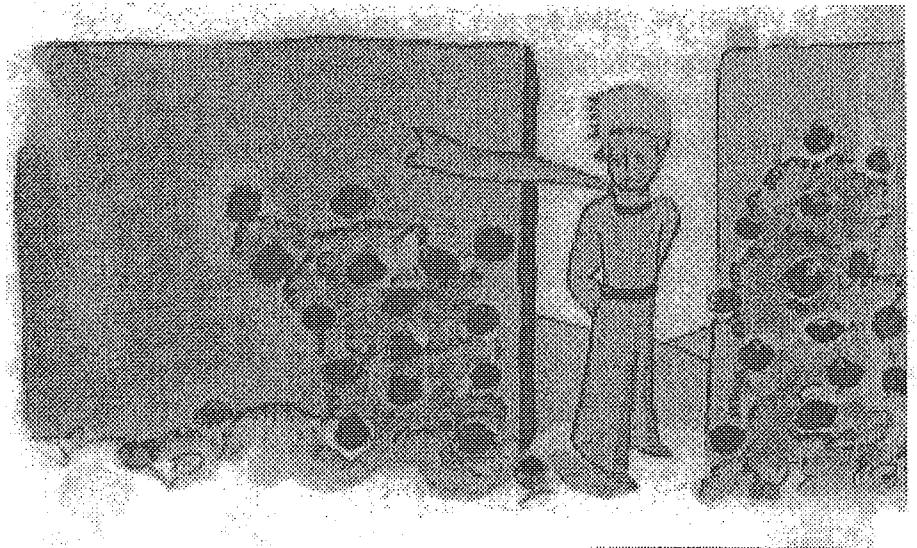
ηaka nana o waati de la :

- I ni sogoma, ηaka ko ten.
- I ni sogoma, masadennin ko ten mogosebeya la ; a y'i komunu
nka a ma foyi ye.
- N be yan, kan ko ten, pomusun'jukoro...
- E ye jon ye, masadennin ko ten. I ce ka ni...
- Ne ye ηaka de ye, ηaka ko ten.

Masadennin

57

- Na tulon ke n fe, masadennin y'o fo a ye. N dusu kasilen don kosebe...
- N te se ka tulon ke i fe, naka ko ten. N ma bagu.
- Aa, hake to, masadennin ko ten.
Nka, a miirilen, a ko tun.
- "Baguli" koro ye di ?
- E te yanka ye, naka ko ten, i be mun jini ?
- N be mogoninfiw ninina, masadennin ko ten. "Baguli" koro ye di ?
- Mogow, naka ko ten, marifa b'u bolo, wa u be donsoya ke. O beennent te fiyewu ! U be sew mara fana. U nafa ye o doron de ye. I seninito don wa ?
- Ayi, masadennin ko ten. N be teriw de ninina. "Baguli" koro ye di ?
- Ko don nine kera min ko, naka ko ten. A koro ye "ka cesiraw bo nogen ce..."

- Ka cesiraw bo nogen ce ?
- Awo ke, naka ko ten. Halisa e ye ne bolo cenin ye min ni cenin a kembe bolen don. Wa n mago t'i la. I fana mago te n na. Ne y'i

bolo naka ye min ni naka ba kembe bolen don. Nka, n'i ye n bagu, an mago be ke nogen na. Ne bolo i kelennin pe be ke dije na. Ne fana kelennin pe be ke i bolo dije na...

- N be kan k'a faamuya, masadennin ko ten. Feere do be yen... n hakili la a ye n bagu...

- O be se ka ke, naka ko ten. Mogob be fen sugu bee do ye Dugukolo kan...

- Oo ! Dugukolo kan te, masadennin ko ten. A kera i ko naka kononafilia kosebe.

- Tile nofedolo were kan wa ?

- Awo.

- Donsow be o tile nofedolo kan wa ?

- Ayi.

- O ka fisa ! Sew dun ?

- Ayi.

- Fosi laselon te, naka ko ten, a hamito.

Nka naka seginna a hakililata ma :

- Ne ka dinelatige ye badaa ko kelen de ye. N be sew gen, mogow be n gen. Sew bee ye kelen ye, mogow bee ye kelen ye. O de koson nenafin be n mine doonin. Nka, n'i ye n bagu, a be ke i ko tile bora n ka dinelatige la. N na senkan don min ni tow si tene ke kelen ye. Senkan tow be n ladon dugu jukoro. E ta be n labo dingi kono, i ko folikan. Wa file ! I ne be alikaamaforo la yen fe ? N te nburu dun. Alikaama neci te n ye. Alikaamaforow te n hakili jigin fosi la. o dun, o ye dusukasiko ye. Nka e kunsigi ne be i ko sanu. O tuma n'i ye n bagu, o be ne de ! Komin alikaama ne be i ko sanu, a be n hakili jigin e la. Fine mankan alikaama na, o be diya n ye...

Naka y'i makun ka masadennin laje fururu :

- Sabali... n bagu, a ko ten.

- O ka di n ye, masadennin ko ten, nka waati caman te n bolo. N ka kan ka yaala ka bo teriw kan, ani ka ko caman don.

- Mogo ye fən min bagu i bə se k'o dərən de dən, naka ko ten. Mogo t'u yere soro tun ka fosi dən. U bə fənw labennen san ja-gokelaw bara. Nka komin terijagolaw tə yen, teri tə mogo la tun. N'i b'a fe ka teri soro, n bagu !

- N ka kan ka mun ke ? Masadennin ko ten.

- I ka kan k'i muju kosebe, naka y'a jaabi ten.

I b'i sigi k'i mabo n na tan folo, bin na. N b'i file ne kere la, i te fən fo. Kuma de bə na ni nəgənfaamubaliya ye. Nka, don o don, i bə se k'i sigi k'i madon n na dəɔn.

O duguje masadennin seginna ka na.

- I ka to ka na tuma jənjən kelen na, o de ka fisa, naka ko ten. N'i ka kan ka na wulada waati naaninan tuma nəgən, kabini waati sabanan n ka nisəndiya bə damine. I natuma bə surunya cogo min, n bə nisəndiya ka taa a fe ten. Ni waati naaninan sera dərən, n tə sigi yorən kelen, n bə jəɔrə, n na heere soro dən ! Nka n'i bə na i nənatuma na, n t'a dən abada n ka kan ka n dusu laben waati min... fo laada dəw ka sigi.

- Mun ye laada ye, masadennin ko ten.

- O fana ye fən ye jinə kera min kə kojugu, naka ko ten. O de bə don də bo tə bəe la, ka waati də bo waati tə bəe la. I ko sisan ne ka dənsokew fe yen, laada də bə yen. U bə dən ke dugu sungrunniw fe alamisadon. Safe alimisa ye don jumanba ye ! N bə taa n yaala fo tubabunpeguforo la. Ni donsonw tun bə dən ke sangga ni waati bəe, don bəe tun bə ke kelen ye, wa n tun tə lafiñewaa-ti soro.

Masadennin ye naka bagu nin cogo de la. A taatuma surunya-lən :

- Aa ! Naka ko ten... N na kasi.

- E no don, masadennin ko ten ; n tu t'a fe kojugu k'i soro, nka e de ko fo n k'i bagu...

- Tjən, naka ko ten.

- O tuma i ka nafa fosi t'a la !

- N ka nafa b'a la, naka ko ten, alikama ne koson.

A tilala k'a fo :

- Segin ka taa i ka oroziw laje. I b'a faamuya ko i ta nəgən tə dijə na. I bə segin ka na i sara n na, n bə i ladiya ni gundo do ye.

Masadennin seginna ka taa oroziw laje :

- Aw ni ne ka oroziw bolen tə fiyewu, aw tə fosi ye folo, a ko u ma ten. Mogo si ma aw bagu, aw fana ma mogo si bagu. A' bə i ko n ka naka tun bə cogo min na. Naka tun don i ko naka ba keme wəre. Nka n y'a ke n teri ye, sisān a nəgən tə dijə na.

Oroziv degunna kosebe.

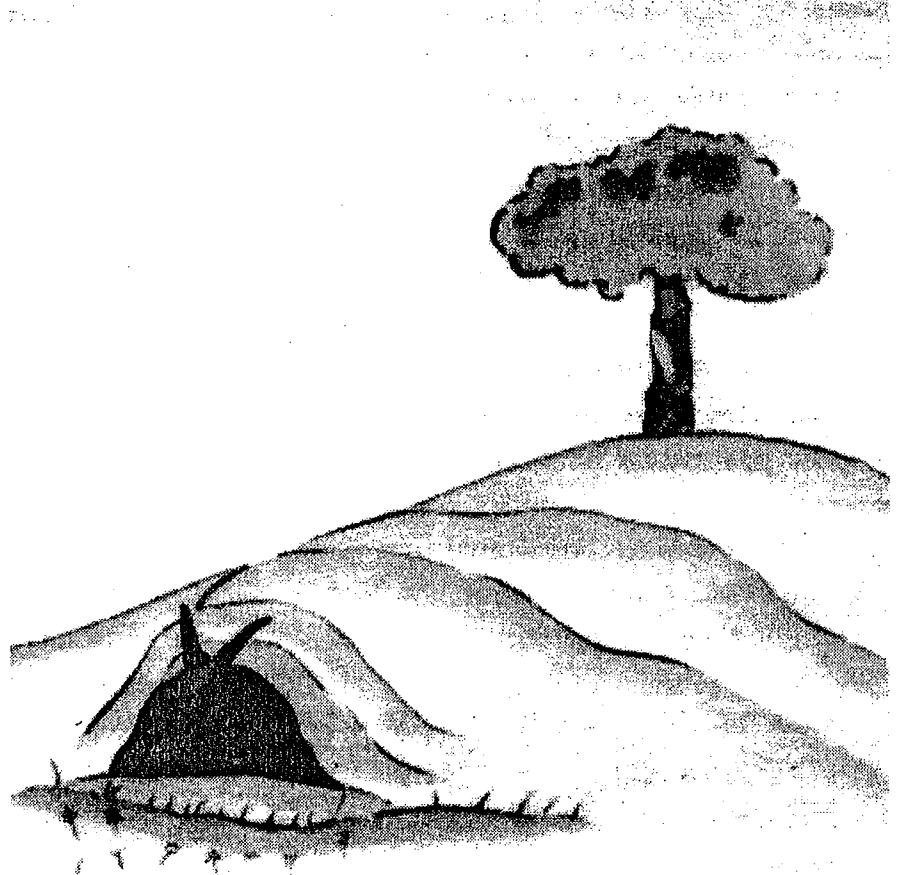
- Aw ce ka ni, nka tama tə don aw la, a ko u ma ten tun. Mogo tə se ka sa aw koson. Tjən don, ne ka oroziv, a bə ke təmənəsenna gansan də ne na ko a ni aw bolen don. Nka a kelennin pe ka fisa aw bəe lajelen ye, bari n ye ji ke ale de koro. Bari n ye ale de bila wərentalan jukoro. Bari n ye ale de ntumuuw faga (fo fila walima saba, nfirinfirinw koson). Bari n ye ale de lamən a makasito, a yerefoto, walima yere a makunnen tuma dəw. Bari n ka oroziv don.

A seginna ka taa naka fan fe :

- K'an ben... a ko ten.

- K'an ben, naka ko ten. N ka gundo file. A ka nəgən kosebe : mogo tə yeli ke fo n'i ye fileli ke ni dusu ye. Ne tə se ka fən kalalama ye.

- Ne tə se ka fən kalalama ye, masadennin seginna o kan, wa-

lasa a hakili ka to a la.

- I ye waati min tje i ka orozikoson o de y'i ka orozik efenba ye tan.

- N ye waati min tje n ka orozikoson... masadennin ko ten, wa-lasa a hakili ka to a la.

- Moggow jinen o tje ko, naka ko ten. Nka i man kan ka jine a ko. I ye fen min bagu i be jo n'a ko bese ye badaa. I ka orozik o bese b'i kan...

- N ka orozik o bese b'e n kan... masadennin seginna o kan, walasa a hakili ka to a la.

A y'i da bin na ka kasi.

N'i ka kan ka na wulada waati naaninan tuma joggon, kabini
waati sabanan n ka nisondiya be damine.

- I ni sogoma, masadennin ko ten.
- I ni sogoma, sirawolomana ko ten.
- I be mun na yan, masadennin ko ten.
- N be dugutaalaw woloma, ba kelen-ba kelen, sirawolomana ko ten. Sisikurun minw be taa n'u ye, n be olu bila ka taa tuma do kininbolo fe, tuma do numanbolo fe.

O tuma sisikurun teliman do temetola ye sirawolomaso layereyere ; yeelen tun b'a kono, a mankan be i ko san kulukan.

- U dun korotolen sa, masadennin ko ten. U be ka mun.nini ?
- Sisikurun bolibaga yere t'a don wo, sirawolomana ko ten.

Sisikurun teliman yeelenma do were gurugurukan bora fan do fe.

- Nin y'u seginto ye ka ban wa... masadennin ye nininkali ke ten.

- O mogo kelenw te, sirawolomana ko ten. Falen don.
- U bora yoro min o yoro tun man di u ye wa ?

- Mogo be yoro min o man di i ye abada, sirawolomana ko ten.

Sisikurun teliman yeelenma sabanan gurugurukan bora i ko san kulukan.

- U be ka dugutaala folow gen ka mine wa, masadennin ye nininkali ke ten.

- U te ka boli fosi no fe, sirawolomana ko ten. U be ka sunogo a kono walima ka haalo. Denmisew doren de b'u nun pete witiriw la.

- Denmisew doren de b'a don u be fen min ninina, masadennin ko ten. U be waati tje dendennin do koson, o neci be laban ka bona, wa ni mogo y'a bosi u la, u be kasi...

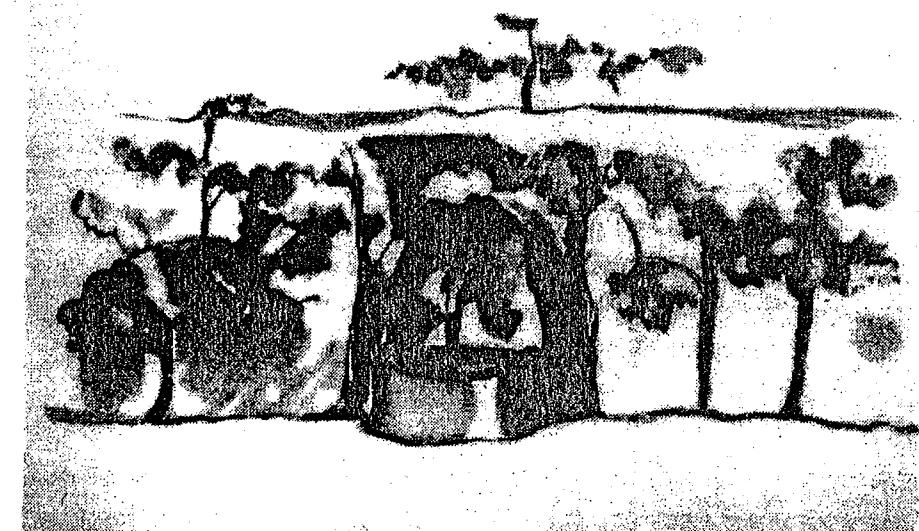
- U kunna ka di, sirawolomana ko ten.

- I ni sogoma, masadennin ko ten.

- I ni sogoma, jagokela ko ten.

Jagokela min tun don, a tun be minnogobanfurakise dilakonumanw de feere. I be kelen kunun dogokun kono, minnogogo t'i mine tun.

- Mun na i be nin feere, masadennin ko ten.

- Waatikerenkerenfenba don, jagokela ko ten. Donnikelabaw ye jate mine k'a fo dogokun kono mogo be miniti biduuru ni saba bila bolo koro.

- Mogo be mun ke o miniti biduuru ni saba la ?

- I b'i sago ke a la...

- "Ne, masadennin ko ten a yere kono, n'i ye miniti biduuru ni saba ke ne bolo n ka n mago ne a la, n be n sensen ka se jibunun do ma..."

An tun bε n ka bolifεn tijεni tile seegin na cεncεnkungo kōnō ; n tun ye n ka ji maralen tōni laban min n kεtε ka jagokεla ka baro lamεn :

- Aa ! n ko ten masadennin ma, i hakililako kōrōw ka ni kosebε, nka n ma n ka pankurun dila fōlō, minfεn fosi tε n bolo tun, wa ni n fana tun bε se ka n sεnsεn ka se jibunun dō ma, o tun bε kε hεere ye n ma !

- N terikε naka... a ko ten n ma.

- Cεnεn, naka ko tε tun !

- Mun na ?

- Bari minnōgo bεna an faga...

Min tun bε n kōnō a m'o faamuya, a ye n jaabi.

- Ni mōgō delila ka teri sōrō o ye ko numan ye, hali n'i bεna sa. Ne koni kelen ka naka dō sōrō teriya la, o diyara n ye kosebε...

A t'a dōn farati ka bon, n ko ten n yεre kōnō. Kōnō ni minnōgo t'a minε àbada. Tile dōonin b'a bo...

Nka a ye n lajε ka n ka miiri jaabi :

- Minnōgo bε n fana na... an ka kōlōn jini...

N fari sinna ka faga n kan ten : ka kōlōn jini i kun fε, cεncεnkungo n'a bonyaba in kōnō, kun t'o la. O bεe n'a ta an ye taama da-mine.

An taamanen ka mεen, masuma na, su kora, dolow y'a damine ka bo. N tun bε k'u ye i n'a fo sūgo la, bari farigan dōonin tun bε n na, minnōgo koson. Masadennin ka kumaw tun bε ka kōfilī dōn n kungolo kōnō.

- O tuma minnōgo bε e fana na wa ? N y'a jininkā ten. Nka a ma n ka jininkali jaabi. A ka kuma danna nin ma :

- Ji fana bε se ka jε dusu ma...

N ma a ka jaabi faamuya, nka n ye n makun...

N tun b'a dōn co, ko mōgō man kan ka a jininkā.

A tun sεgεnēn don. A y'i sigi. n ye n sigi a kεrε fε.

A y'i makun ka waati kε, ka tila k'a fo tun :

- Dolow cε ka jni, feere yebali do koson...

N y'a jaabi "awō kε" ; n ye n makun ka cεncεn nugu-nuguw lajε kaloje la...

- Cεncεnkungo cε ka jni... a y'o fo ka da a kan.

Tijε tun don fana. Cεncεnkungo ka di ne ye kabini bi te. I b'i sigi cεncεntonba dō kan. I tε fosi ye. I tε fosi mεn. Nka fεn dō bε manamana masuma na... Min bε cεncεnkungo ke fεn cε jni ye dε, masadennin ko ten, a kelen bε ka kōlōn dō dogo yoro dō la de.

N ye cεncεn ka dakabanamanamanali faamuya yεrōnin kelen, o balala n na. N denmisεnninnamanin, n ka so tun ye so kōrō dō de ye, a tun bε fε kokorōbarow la ko nafolo dō b'a jukōrō. I y'a dōn mōgō si ma se k'a jni ka ye wo, walima k'i yεre bila a jinini la yεre wo. Nka a tun bε so in bεe daradiya.

N ka so tun kelen bε ka gundo dō dogo kojuman a yεre kōnō...

- Awō, n ko ten masadennin ma ; a kεra so ye wo, a kεra cεncεnkungo walima dolow ye wo, min b'u ke fεn cε jniw ye o tε se ka ye !

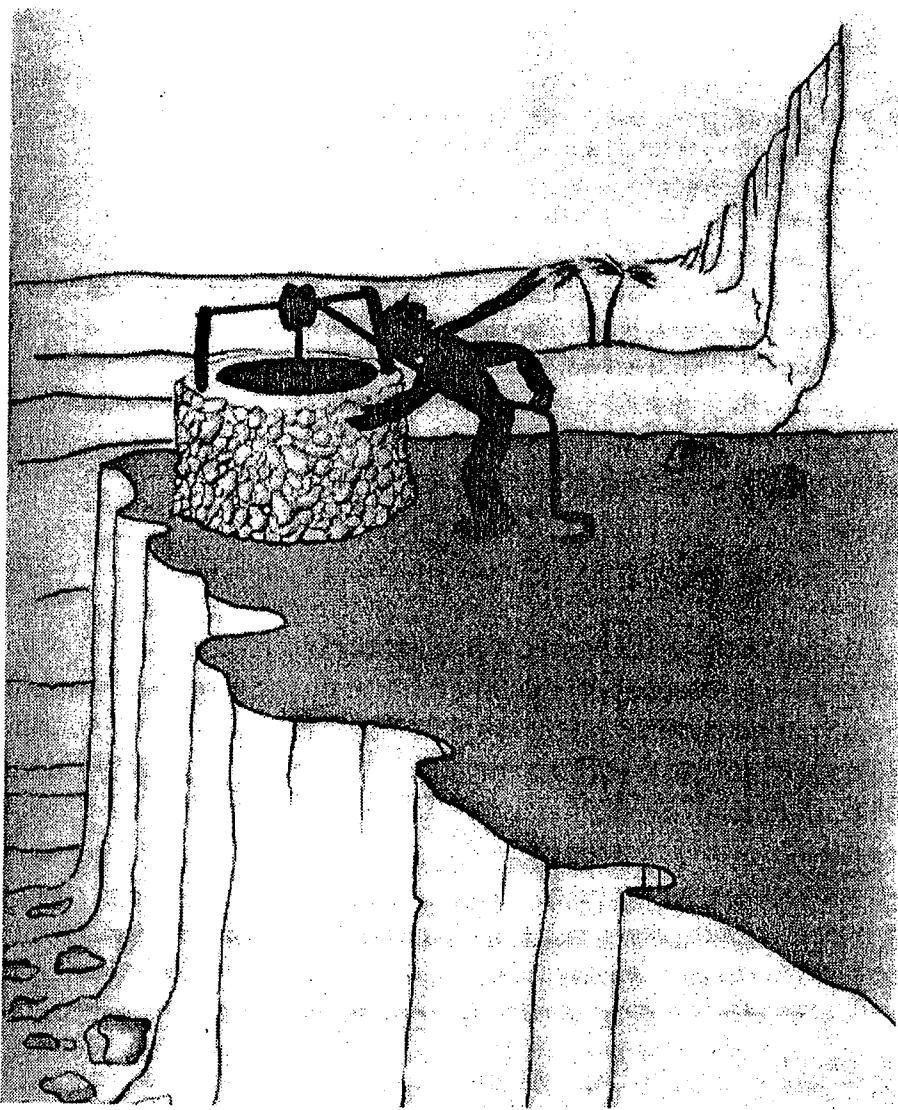
- I ni n ka naka hakililata kεra kelen ye o ye n nisondiya, a ko ten.

Komin masadennin tun b'a fε ka sunogo, n y'a ta n bolo fila la, ka segin ka sira minε. N dusu jani. A tun bε n jε na ko nafolo de bε n bolo min tijε ka di. A tun bε n jε na yεre ko foyi tε dugukolo kan min tijε ka di ka temε a kan. Kaloje la, tenda jelen fuwa in, jε datugulen ninnu, kunsigi tusugu ninnu lamagatō fijε fε, n tun bε k'u lajε, k'a fo n yεre kōnō : n jε bε min na tan o tε fosi ye fara kε. Fen kalalama yεre tε ye...

Komin a dawolow tun dayεlelen don dōonin i ko muguri laban-bali, n ko n yεre kōnō tun : "Min bε n dusu jani kosebε masadennin sunogōlen ka ko la, a ni sirikojugu feere dō la, o don ; orozi dō bε yεlenku a kōnō i ko fitinε yeelen hali n'a bε sunogo la min kε, o don..."

N somina o tuma, ka temε fōlō kan, ko a ka fεgen. Fitinεyeelenw

ka kan ka tanga kojuman : fine fitinin temetola be se k'u faga.
N taamato ten, n bora kolon kan duguje tuma.

A yelala, ka maga juru la, ka kolokolo lamaga.

Mogow, masadennin ko ten, u b'u kari kurun teliman funtenimaw kono, nka u t'a don tun u be ka min jini. O tuma sigiyoro be dese u la, u be munumunu u yere kan...

A ko ka da o kan :

- A ma se o la...

An tun sera kolon min ma a ni sahelikungo kolon tow tun te kelen ye. Sahelikungo kolonw ye dingue gansan de sennen ye cencen na. Nin tun bolen be duguninkolon fe. Nka dugunin fosi tun t'a yoro la, wa a tun be n ne na ko n be ka sugo.

- I te se ka d'a la, n ko ten masadennin ma ; fen bee labennen don ; kolokolo, jurufilen, ani juru...

A yelala, ka maga juru la, ka koloko lamaga. Kolokolo junnana i ko fine boyorjiralan koro do junnato, ni fine jora ka meen.

- I tulo t'a la ? Masadennin ko ten ; an be kan ka kolon in lakanun, a be ka donkili da...

N tun t'a fe a k'a yere segen :

- A to n ma, n ko ten a ma : a ka girin e ma.

N ye jurufilen sama ka yelen doonin-dooin fo dakun na. N y'a sigi yen ka ne. Kolokolo donkilidakan tun te ka ban n tulo kono ; n tun ne be tile yereyereto la ji lamagato kan halisa.

- Nin ji in de minnogo be n na, masadennin ko ten ; ji di n ma n ka n min...

O yoro la, a tun ye fen min jini, n y'a faamuya !

N ye jurufilen korofo a da la. A y'i min, a ne tugulen. Ji tun ka di i n'a fo seli. Ji in tun ye fen wore de ye, min ni dumunifén te kelen ye. Dolokorotaama de tun bangera a la, ani kolokolo donkilidakan, ani bolow segen. A tun ka ni dusu ma, i ko ladiyalifen. Ne denmisenninma, Nowelijiri yeelen, dugutilaseli donkili, nunkoroyelew diya, o bee tun be n ka Noweli ladiyalifen lamamanan n ne koro.

- E baramogow be orozi ba keme sené nako kelen kono... masadennin ko ten..., nka u be min nini u t'o soro yen...

- U t'o soro... N'y'a jaabi ten.

- O bee n'a ta u be ka min nini, a be se ka soro orozi kelen wallima ji doonin na...

- O ye tijé ye, n'y'a jaabi ten.

Masadennin ko tun :

- Nka jnew fiyennen don. Dusukun de ka kan ka ninini ke.

N tun ye n min. N tun be ka fijé sama kojuman. Tilesun bo, cencen je be i ko di. N tun nisondiyalen be fana o dijé in fe. N dusu kasikun ?

- I ka kan ka i ka layidu fa, masadennin ko n ma ten n'a kan suamanen ye ; a tun y'i sigi n kere fe tun.

- Layidu jumen ?

- I b'a dón... dasansan, n ka saga ka dasansan... feere in ko bee be n kan !

N ye n ka ja negennen daminenenw bo n jufa kono. Masadennin y'u ye, ka yélé, k'a fo :

- I ka nsirasunw, u bolen be suw fe doonin...

- Oo !

Ne min tun nisondiyalenba don n ka nsirasunw koro !

- I ka naka... a tulow... u bolen be gerew fe doonin... u ka jan kojugu fana !

A yéléla tun.

- Cénin, i te kiiritigela numan ye, n tun te se fosi negenni na ni minjan bosobaliw ni minjan bosolenw te.

- Oo ! A be ben ten, a ko ten ; denmisénw b'a dón.

N ye dasansan do negen ni finfinkala ye. N dusu mosonna, a ditò a ma :

- Ko ketaw b'i kono n te minw dón...

Nka a ma n jaabi. A ko n ma :

- File de, n binwaati dugukolo kan... sini bëna ke a sankunben ye...

O ko, a y'i makun, ka tila k'a fo :

- N tun binna yan masurun na, a yoro man jan...
A jeda bilenna.

N m'a dón kun min na, nka nimisa sidonbali do y'a minet tun. Nka nininkali do jiginna n kono :

- O tuma n y'i dón sogomada min, a tile seegin ye nin ye, jaga gansan m'a to i tun be k'i yaala ten, i kelennin pe, mili ba caman b'i ni mogomayoro bee ce ! I tun be ka segin i binyoro la wa ?

Masadennin bilenna tun.

N sigasigara, k'a fo tun :

- La la sankunben koson... ?

Masadennin bilenna tun. A tun te nininkaliw jaabi abada, nka, ni mögo bilenna o koro te "awo" wa ?

- Aa ! N ko ten a ma, n sirannen be...

Nka a ye n jaabi :

- I ka kan ka baara ke sisan. I ka kan ka segin i ka mansin yoro. N b'i kono yan. Segin ka na sini wula fe...

Nka n hakili tun ma sigi. N hakili tun be naka la. Ni mögo sonna i ka bagu, farati b'a la i ka kasi doonin.

XXVI

Farakogo koro do tun be kolon kere fe. N seginna ka bo n ka baa-ra la tuma min, o don duguje wula fe, n ye n to yoro jan ka n ka masadennin sigilen ye san fe, a senw be ka fiilifaala. N y'a kan men a be ka kuma :

- O tuma i hakili t'a la de ? A tun be k'a fo ten. Yan te tigitigi !

Kan wëre na ke k'a jaabi, bari a ko o ma :

- Awo ! Awo ! Don don jaati, nka yan te yoro ye...

N tora ka taama ka taa kogo fan fe. N tun tulo te mögo la, n je

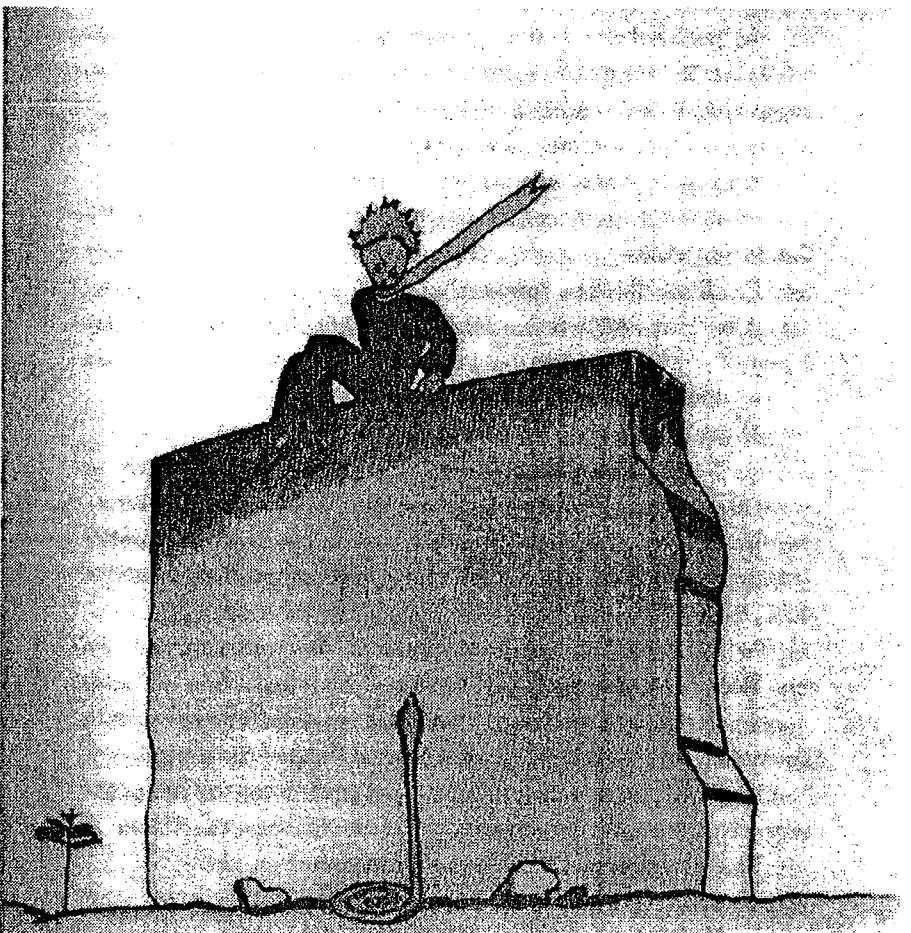
té mögo la halisa. O bëë n'a ta, masadennin ye jaabili kë tun :

- Awo kë. N no bë damine cencen na yoro min i n'a ye. N kono yen dörön. N bë kë yen su in na.

N ni kogo ce tun ye mëtëre mugan ye, nka n tun ne te fosi la halisa.

Masadennin y'i makun ka waati kë, ka tila k'a fo :

- Baga duman b'i la wa ? I dalen b'a la ko i tena n sëgen ka mœen?

- Taa sisan, a ko ten, n b'a fe ka jigin !

N ye n jo sewu, n dusu möçolen, nka halisa n tun m'a faamuya.

- Taa sisan, a ko ten ; n b'a fe ka jigin !

O tuma n yere ye n ne majigin kogoju fan fe ; n panna ! U ka sa nèremugulama ninnu, minw bë mögo si ban komi bisaba kono, o do tun jolen bë yen k'i nesin masadennin ma. N ketô ka n jufa mon walasa ka n ka wuruwere labo, n ye sentege ta, nka n mankan y'a to sa y'i yere bila ka cœne cencen na, i n'a fo ji serilen bantola ; a m'i teliya, a y'i soori farakuruw ni nogon ce. Mankannin do bora i ko negemafen.

N sera kogo ma jaati a tuma na, walasa ka n ka masadenninkurunin ben ni n bolow ye, a jelen fuwa i n'a fo nezi.

- Nin ye mun dakabanako ye !? I bë kuma saw de fe sisan !

A ka disa sanujëma min te bo a kan fe fiyewu, n tun y'o foni ka bo a kan na. N tun y'a tamanw nigin, ka ji d'a ma. Sisan n tun te son ka a nininka fosi la. A ye n file furututu, ka soro k'a bolow melleke n kan na. N tun bë ka a dusu didikan men i n'a fo kono do satola ta, ni marifanin kera k'a bon. A ko n ma :

- Min tun b'i ka mansi je i y'a soro o diyara n ye. I na se ka segin i bara...

- I y'o don cogo di !

N nakun yere de tun ye ko n bëna a fo a ye ko n sera ka n ka baara kë, k'a soro n jigi tun misenyara ka ban !

A ma jaabi si di n ka nininkali la, nka a ko tun :

- Ne fana bë segin n bara bi...

O ko, a dusu kasilen ko :

- A yoro ka jan kosebe... Ka taa yen, o ka gelen fana...

N tun y'a don co ko koba do bë sen na. N tun bë k'a dere n bolow kono i ko denmisennin, nka a tun bë n ne na ko a bintë bëe don folon do kono, k'a soro se te n ye k'a bali a ka bin...

A tun bë ka fileli kë fanan fe n'a sëbe bëe ye.

- I ka saga bë n bolo. Saga ka wagande fana bë n bolo. Dansasan fana bë n bolo...

A mugurira ; dusukasinin tun b'a la.

N ye kōnōni ke ka mœen. A fari tun be ka kalaya n ne na doonin-donin :

-Cenin, i siranna...

A tun siranna ke ! Nka a yelela yerere :

- Su in na siranya be juguya nin ye...

N sumana sewu tun, n miirilen ko se te n ye ka fosi bali tun. N y'a faamuya k'a fo n kana yelekan in men tun, o te kun n fe. A tun be n bolo i ko jibunun, cencenkungo kono.

-Cenin, n b'a fe k'i yelekan men tun...

Nka a ko n ma :

- Su in na, a san kelen be dafa. N ka dolo be ke n ka salon binyoro san fe tewu...

- Cenin, i y'a donsako in ni jogonbenko in ni doloko in ye sugo jugu doron de ye de... ?

Nka a ma n ka nininkali jaabi. A ko n ma :

- Kala be fen min na o te ye...

-Tjne don...

- A be i ko feere ko. N'i be feere fe min be dolo do kan, su fe kabakolo jenaye ka di. Dolo bee feerelama be ke.

-Tjne don...

- A be i ko ji ko. I ye ji min di n ma n ka a min a tun be i ko folikan, kolokolo ni jurukise koson... i hakili b'a la... a tun ka di.

-Tjne...

- I na dolow file su fe. Ne bara ka dogo kojugu walasa n ka n ta yoro jira i la. Nin cogo de ka fisa. Ne ka dolo be ke i bolo dolow la kelen ye. O tuma, dolo bee fileli be diya i ye... U bee be ke i teriw ye. O ni fana n bena ladiyalifen do di i ma...

A yelela tun.

- Aa ! Cenin, yele in menni ka di n ye !

- A bena ke n ka ladiyalifen ye jaati... A na ke i ko ji ko...

- I b'a fe ka mun fo ?

- Dolo be mogow fe, si ni si ta te kelen ye. Dow bolo, mogo minw be taa dugu la, dolow ye sirajiralanw de ye. Dow bolo, fosi te yeelenninw ko. Dow bolo, minnu ye donnikelabaw ye, kunpawdon. N ka kobakela bolo, sanu de tun don. Nka o dolo ninnu si te mankan bo. E ka dolow jogon tena ke mogo si bolo...

- I b'a fe ka mun fo ?

- N'i ye kabakolo laje, su fe, bari n ka so bena ke dolow la kelen kan, bari n na yele u la kelen kan, o tuma a bena ke i jena komin n'i y'a soro dolo bee be ka yele. Dolow bena ke e bolo minw be se ka yele !

A yelela tun.

- N'i naanina ka ban tuma min (mogo naanibali te), i bena nisondiya ka d'a kan an ye jogon don. I be ke n terike ye badaa. An ka je ka yele, o nege be ke i la. Tuma dow la, i na i ka bon filewo dayele, diyanye koson doron... i teriw dabali be ban sa, n'u y'i ye ka kabakolo file ka yele. O tuma i n'a fo u ye : "Awo, dolow be n layele tuma bee ! "A na ke u ne na ko fa b'i la. O b'a soro n ye kelen ke i la sa...

A yelela tun.

- A na ke komi n'i y'a soro n tun ye welenintusugu caman de di i ma, dolow no na, welenin minnu be se ka yele...

A yelela tun, ka tila ka a ne ke sebeje ye :

- File de... su in na... kana na.

- N te bo i koro.

- A be ke i ko dimi be n na... A bena ke doonin i ko n b'a fe ka sa. A be ten de. Kana na a laje, i nakun te...

- N te bo i kere fe.

Nka hamidun b'a la.

- N be ka o fo i ye... sa de koson fana. N t'a fe a k'i kin... saw, fen juguw don. U be se ka mogo kin diyanye doron koson...

- N te bo i kere fe.

Nka fen do y'a ke a hakili sigira:

- Tiŋe don; baga t'u la ka kinni ke siŋe fila...

O don su, n ma a ye tuma min a ye sira mine. A tun taara n jini ma, a ma mankan ke. N sera ka kun a la tuma min, a dusulen tur don taama fe, a senda tun ka teli. A ko n ma dɔrɔn :

- Aa ! I be yan.

A ye n mine n bolo ma. Nka a jorola tun.

- I jo te nali la. A yɔro ka jan kojugu. N te se ka taa ni farisogc in ye. A ka girin kojugu.

Ne tun te ka kuma.

-Nka a bëna ke i ko fara koro fillen. Fara koro te mögo ne lasis wo...

Ne tun te ka kuma.

A dusu fagara dɔɔnin. Nka a y'i jija dɔɔnin tun :

- A file han, a bëna ke ko numan ye. Ne fana na dolow laje. Dol bëe na ke kolonw ye, kolokolo nsomaw. Dolo bëe na ji ke n kun r ka n min...

Ne tun te ka fosi fo.

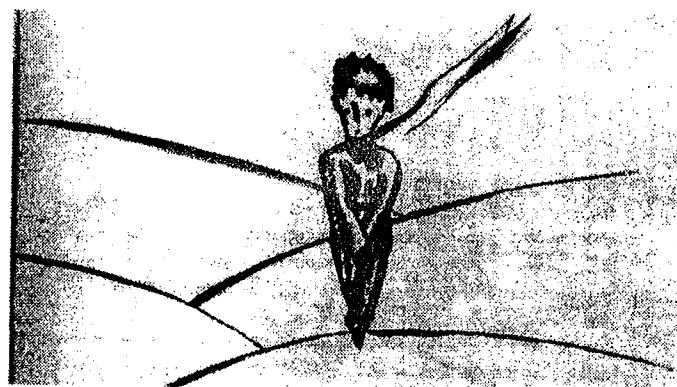
- Mögo bëna jenaje cogo min ! Welenin miliyon këmë duuru be ke e bolo, jibunun miliyon këmë be ke ne bolo...

A fana y'i makun, bari a tun be ka kasi...

- Yan don... A to n kelennin pe ka sendajë kelen ke.

A y'i sigi bari a tun sirannen don.

A ko tun :

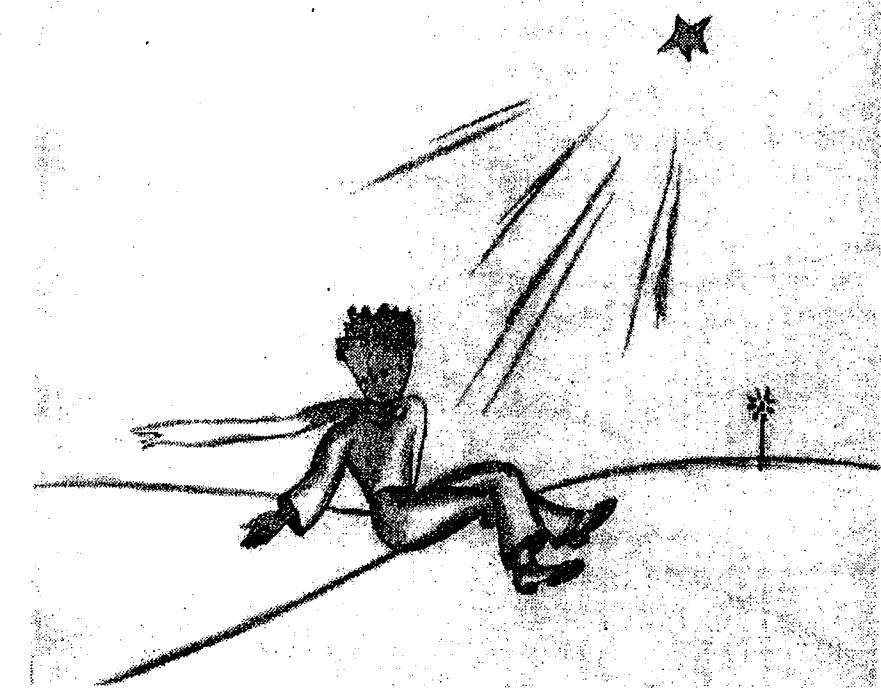
- File de... n ka feere... a ko bëe be n kan ! Barika dun t'a la sa ! A dun man kegun hali dɔɔnin. A b'a yere lakana ni joni gansan naani ye...

Ne ye n sigi bari n tun te se ka n jo tun. A ko :

- File... A banna...

A siga-sigara dɔɔnin tun, ka tila ka wuli. A ye sendajë kelen ke. Ne tun te ka se ka lamaga.

Yeelen nəremuguma do de kera a tanbakuru kere fe dɔrɔn, i ko kabayegeyege. A ye waatinin ke a jolen be sewu. A ma kule. A binna yere i ko jiri be bin cogo min. Mankan ma bo yere, cencen koson.

Sisan, tijé don, a san wooro ye nin ye ka ban... N ma ko in lakali folo abada. N tonogon minw ye n ye kokura, u nisondiyara kosebe ka n soro ni na. N dusu tun kasilen don, nka n tun b'a fo u ye : "Ségen no don..."

Sisan n ninena doonin. A fo... a ma ban kosebe. Nka n dalen b'a la ko a seginna a ka tile nofedolo kan, bari, dugu jelen, n ma a su ye tun. A fari tun man girin ten... Wa su fe dolow lamenni ka di n ye. U be i ko welenin miliyon keme duuru...

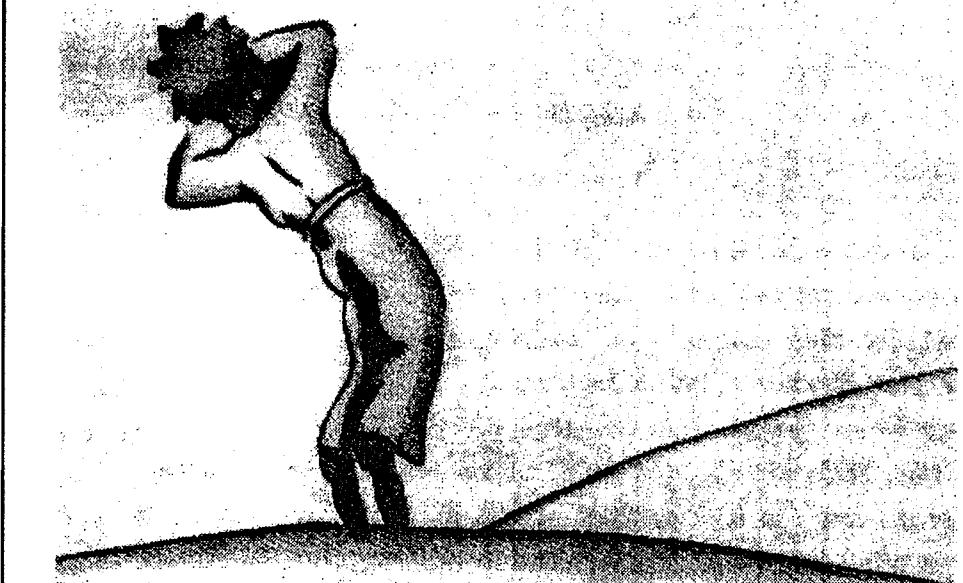
Nka dakabanako do file ka ke. N ye dasansan min nejen masadennin ye, n ninena ka golojuru fara a kan ! A tén a se abada k'a siri saga la. Wa n be n yere nininka : "Mun kéra a ka tile nofedolo kan ? I b'a soro saga ye feere nimi co..."

Tuma do n b'a fo n yere kono : "Ayi sa ! Masadennin be a ka feere datugu a ka werentalan jukoro su o su, wa a b'a ka saga kolosi konuman..." O tuma n be nisondiya. Dolo bee be yele yerere.

Tuma do n b'a fo n yere kono : "Ni mögo ma nine waati do, i be nine waati were, o y'a ko bannen ye ! Wulada do fe, a ninena werentalan ko, walima saga bora yokoyi su fe..."

O tuma welenin bee be yelema ka ke nejiw ye !...

Kébakoba de file tan. Aw minnu fana be masadennin fe, aw bolo, i n'a fo ne fana bolo, dije fen si te a cogo la, n'i y'a soro yoro

A binna yerere, i ko jiri be bin cogo min.

do la, mögo te yoro min don, saga do, an te min don, n'o ye orozisun do jimi walima n'a m'a jimi...

A' ye kabakolo file. A' y'a' yere nininka : "Saga ye feere jimi waa a m'a jimi ?" A' n'a ye fén bëe bë yelema cogo min...

Mögo körba si t'a faamuya abada ko ko kalalama don !

Ne bolo, dijé kungoda si te yen min ce ka ji ka teme nin kan, min be mögo dusu kasi ka teme nin kan fana. Ñe miiri yoro kelen in don, nka n y'a negeñ tuguni walasa k'a jira aw la kosebe. Masadennin yera ka tila ka tunun dugukolo kan yan de.

A' ye kungoda in laje fururu, walasa a' ka da a la ko a' te fili a ma, n'a' taamana Afiriki don do, cencenkungo kono. Wa, n'a' kera temefen ye yen, n b'aw deeli, a' kana a' senna teliya, a' y'aw jo doonin dolo jukoro tewu ! O tuma ni denmisén do nana aw ma, n'a yelela, n'a kunsigi be i ko sanu, n'aw y'a nininka n'a ma aw jaabi, a' n'a faamuya jaati mögo min don. Ayiwa a' ye ke mögo sebe ye. A' kana n dusu kasilenba to : a' ye seben ci n ma joona k'a fo n ye ko a seginna ka na...